

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

5.Fkf.343/2025/68.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2026. július 8. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2026. július 10. napján kihirdette a következő

ÍTÉLETET

A kábítószer-kereskedelem büntette miatt vádlott1 és társai ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2025. augusztus 25. napján kihirdetett 501.Fk.370/2022/243. számú ítéletét vádlott1 I. r., vádlott2 II. r., vádlott3 III. r., vádlott4 IV. r., vádlott5 V. r., vádlott6 VI. r., vádlott8 VIII. r., vádlott9 IX. r. és vádlott10 X. r. vádlott tekintetében megváltoztatja.

A vádlott1 I. r. vádlott terhén értékelt bűncselekmények jogszabályi megjelölésénél feltünteti a Btk. 176. § (1) bekezdés mellett annak 4. fordulatát is, és mellőzi e törvényhely (2) bekezdés a) pontjára utalást.

A vádlott2 II. r. vádlott terhén értékelt bűncselekmény jogszabályi megjelölésénél feltünteti a Btk. 176. § (1) bekezdés mellett annak 4. fordulatát is, egyúttal mellőzi a (2) bekezdés a) pontjára utalást.

A vádlott3 III. r. vádlott és vádlott5 V. r. vádlott terhén értékelt bűncselekmények jogszabályi megjelölésénél feltünteti a Btk. 176. § (1) bekezdés mellett annak 4. fordulatát is, mellőzi a Btk. 176. § (2) bekezdés a) pontjára utalást, egyben megállapítja, hogy a Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulatába ütköző kábítószer-kereskedelem büntette e törvényhely (3) bekezdése szerint minősül.

A vádlott4 IV. r. vádlott, vádlott9 IX. r. vádlott és vádlott10 X. r. vádlott terhén értékelt bűncselekmény jogszabályi megjelölésénél feltünteti a Btk. 176. § (1) bekezdés mellett annak 4. fordulatát is

A vádlott6 VI. r. vádlott terhén értékelt bűncselekmény jogszabályi megjelölésénél feltünteti a Btk. 176. § (1) bekezdés mellett annak 4. fordulatót is, mellőzi a (2) bekezdés a) pontjára utalást, egyben megállapítja, hogy az a törvényhely (3) bekezdése szerint minősül.

A vádlott8 VIII. r. vádlott terhén értékelt bűncselekmény jogszabályi megjelölésénél feltünteti a Btk. 176. § (1) bekezdés mellett annak 4. fordulatót is, mellőzi a (2) bekezdés a) pontjára utalást és a társtettesi elkövetői alakzat feltüntetését.

vádlott1 I. r. vádlott szabadságvesztését 7 (hét) évre, vádlott2 II. r. vádlott szabadságvesztését 5 (öt) év 9 (kilenc) hónapra enyhíti.

vádlott5 V. r. vádlott szabadságvesztését és közügyektől eltiltását egyaránt 5-5 (öt-öt) évre, vádlott6 VI. r. vádlott szabadságvesztését és közügyektől eltiltását egyaránt 4-4 (négy-négy) évre súlyosítja.

A vádlott8 VIII. r. vádlott előzetes mentesítésben részesítésére vonatkozó rendelkezést mellőzi.

A BRFK VIII. Kerületi Rendőrkapitányság által 01080/1689/2020. bü. számon lefoglalt, az összesített bűnjeljegyzék 15-23. tételszámai alatt kezelt összesen 17 500 (tizenhétezer-ötszáz) Ft-ra vádlott8 VIII. r. vádlottal szemben vagyonekobzást rendel el.

A vagyonekobzást vádlott1 I. r. és vádlott9 IX. r. vádlottal szemben – arra ítélsük helyett – a BRFK VIII. Kerületi Rendőrkapitányság által 01080/1689/2020. bü. számon lefoglalt, a bűnjeljegyzék 1-7. és 24. tételszámai alatt kezelt összegekre elrendeltnek tekinti.

Az eljárás során a BRFK VIII. Kerületi Rendőrkapitányság által 01080/1689/2020. bü. számon lefoglalt, a bűnjeljegyzék 117-120. tételszámai alatt kezelt bűnjelek elkobzását mellőzi, e tárgyak lefoglalását megszünteti, és azokat vádlott1 I. r. vádlottnak rendeli kiadni.

Felhívja a tárgyak kiadásával érintett vádlottak figyelmét, hogy amennyiben a kiadni rendelt dolgot az átvételre vonatkozó felhívás közlésétől számított három hónapon belül nem veszik át, azok az állam tulajdonába kerülnek.

Egyebekben e vádlottak, továbbá vádlott9 IX. r. és vádlott10 X. r. vádlottak tekintetében az elsőfokú ítéletet helybenhagyja azzal, hogy

- vádlott1 I. r. vádlott tartózkodási helye megszűnt, személyazonosító okmány száma: okmányszám
- vádlott2 II. r. vádlott állandó lakcíme cím28 tényleges tartózkodási helye cím29 személyazonosító okmány száma: 281463ZE,
- vádlott3 III. r. vádlott tartózkodási helye cím30,
- vádlott5 V. r. vádlott ideiglenes személyi igazolványának száma: okmányszám1, állandó lakcíme helyesen: cím22,
- vádlott6 VI. r. vádlott állandó lakcíme cím31, tartózkodási helye: cím32 személyazonosító okmány száma: okmányszám2,
- vádlott9 IX. r. vádlott állandó lakcíme: cím33, személyi igazolványának száma: okmányszám3,
- Dorogi vádlott1 vádlott10 X. r. vádlott tényleges tartózkodási helye: cím34

A másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költségből köteles vádlott5 V. r. vádlott 60.000 (hatvanezer), míg vádlott6 VI. r. vádlott 46.000 (negyvenhatezer) forint bűnügyi költséget az államnak megfizetni.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2025. augusztus 25. napján kihirdetett 501.Fkf.370/2022/243. számú ítéletével

- vádlott1 I. r. vádlottat társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés, (2) bekezdés *a)* pont, (3) bekezdés] és társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 177. § (1) bekezdés *a)* és *b)* pont, (2) bekezdés *b)* pont] miatt 8 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre, 8 év közügyektől eltiltásra és 1 204 000 Ft vagyyonelkobzásra;

- vádlott2 II. r. vádlottat társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont, (3) bekezdés] miatt 6 év 6 hónap fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre, 7 év közügyektől eltiltásra és 120 455 vagyonelkobzásra;
- vádlott3 III. r. vádlottat társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] és társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 177. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés b) pont] miatt 5 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra;
- vádlott4 IV. r. vádlottat társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] miatt 3 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra;
- vádlott5 V. r. vádlottat társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] és társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 177. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés b) pont] miatt 4 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra;
- vádlott6 VI. r. vádlottat társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] miatt 3 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra;
- vádlott7 VII. r. vádlottat társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] miatt 2 év 8 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra;
- vádlott8 VIII. r. vádlottat társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] miatt 1 év 10 hónap – végrehajtásában 4 évi próbaidőre felfüggesztett – fiatakorúak fogházában végrehajtandó szabadságvesztésre;
- vádlott9 IX. r. vádlottat társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés, (3) bekezdés] miatt 4 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre, 4 év közügyektől eltiltásra és 260 000 Ft vagyonelkobzásra;
- vádlott10 X. r. vádlottat társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés, (3) bekezdés] miatt 4 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.

[2] Megállapította, hogy vádlott8 VIII. r. vádlott a próbaidő alatt pártfogó felügyelet alatt áll, egyúttal őt előzetes mentesítésben is részesítette. A feltételes szabadság legkorábbi időpontját – a fiatakorú vádlott esetében a végrehajtás elrendelése esetére – valamennyi vádlott esetében a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napban határozta meg. Rendelkezett az I. és II. r. vádlottak által előzetes fogvatartásban és ingatlan elhagyását

tiltó bünygyi felügyelet hatálya alatt töltött idő beszámításáról, továbbá a bűnjelekről és a bűnygyi költségről is.

[3] Ugyanakkor vádlott2 II. r., vádlott4 IV. r. és vádlott6 VI. r. vádlottakat az ellenük a Btk. 177. § (1) bekezdés *b)* pontjába ütköző kábítószer-kereskedelem büntette miatt emelt vád alól felmentette.

[4] Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész valamennyi vádlott terhére a vádirati tényállás és minősítés, vádlott2 II. r., vádlott4 IV. r. és vádlott6 VI. r. vádlottaknak a felmentéssel érintett bűncselekményben a bűnösségük megállapítása és a kiszabott büntetések súlyosítása érdekében jelentett be fellebbezést. Az I. r. vádlott és védője, a III. r. vádlott és védője, a IV. r. vádlott védője, az V. r. vádlott és védője, a IX. r. vádlott és védője, illetve a X. r. vádlott és védője a tényállást és a minősítést is támadó fellebbezést jelentett be, a II. r. vádlott és védője, a IV. r. vádlott, a VI. r. vádlott és védője, illetve a VII. r. vádlott és védője enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést. A VIII. r. vádlott és védője tudomásul vette az elsőfokú ítéletet.

[5] Az ügyész fellebbezésében kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, mivel az egyes részcelekményeknél nem szerepelnek kábítószer-mennyiségek. Kifogásolta, hogy a törvényszék a bünszervezet fogalmának egyes elemeit nem állapította meg, és indokolása nem tér ki arra, hogy ez miért maradt el. Az ügyész álláspontja szerint az elkövetők alá-fölérendeltségi viszonya nem csupán erőszakos, fenyegető jellegű, parancsuralmi viszonyrendszerben valósulhat meg, a többes elkövetési alakzatok elkövetői rendszerint közös célok mentén működnek együtt társaikkal. Az ügyészi fellebbezés részletesen végig vette, hogy az elsőfokú ítélet tényállásában mely tények utalnak a vádlottak közötti kvázi munkáltatói, de mindenképp függőségi viszony kialakítására. Ezen tényekre figyelemmel az ügyész a hierarchikus szerveződést megállapíthatónak látta. E körben kifogásolta azt az elsőbírói jogértelmezést is, amely szerint a törvényi fogalom nem önmagában a hierarchiát, hanem annak bizonyos fokú „erősségét” is megkövetelné, illetve rámutatott arra, hogy az elsőfokú ítélet tényállása egymásnak ellentmondó ténymegállapításokat tartalmaz a bünszervezet egyes fogalmi elemeinek megfeleltethető tények tekintetében. A bünszervezet megállapíthatósága kapcsán azzal sem értett egyet, hogy a vádlottak ne konspiráltak volna, e körben hangsúlyozta azt az álláspontját, hogy ez a fogalmi elem nem csupán a tevékenység leplezését jelenti, és bemutatta azokat a tényeket, amelyek alapján – álláspontja szerint – a konspiratív működés megállapítható.

[6] A cselekmények minősítése kapcsán kifejtett érvei szerint a vádlottak annak tudatában működtek együtt az I. r. vádlottal, hogy ő általuk is észlelhetően kiskorúak bevonásával, és kiskorúak részére kereskedik kábítószerrel. Az I-VIII. r. vádlottak társtettesként fejtették ki az elkövetési magatartást, így a kiskorúak életkoráról is tudomással bírtak. Hasonló következtetést lehet levonni a kábítószer mennyiségét illetően: észlelniük kellett, hogy az I. r. vádlott jelentős mennyiségű kábítószerrel szerez meg és tart a lakásában kereskedelmi tevékenység céljára. Az ügyész álláspontja szerint a társtettesek tudata átfogta, hogy jelentős mennyiséget meghaladó mennyiségű kábítószerrel kereskedővel működnek együtt, az annak során elérni kívánt előnyöket maguk is kívánták, azzal egyetértettek, ezért szándékegységben voltak mind a mennyiséget, mind pedig a kiskorúak bevonását illetően.

[7] A büntetéskiszabás kapcsán előadta, hogy a fiatal felnőttkor a 21. életév betöltéséig állapítható meg a bírói gyakorlat szerint, így az kizárólag a VII. r. vádlott javára értékelhető. Kritizálta az enyhítő szakasz alkalmazását a IV-VI. és IX-X. r. vádlottak esetében, továbbá kifejtette, hogy annak felhívása a fiatalkorú VIII. r. vádlott esetében szükségtelen is volt. Kifogásolta, hogy a törvényszék nem értékelte az I. r. vádlott terhére azt, hogy a jelentős mennyiség alsó határát sokszorososan meghaladó mennyiségre követte el a bűncselekményt, valamint a hosszabb időn át tartó elkövetést. Mindezekre figyelemmel az ügyész álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés eltúlzottan enyhe volt.

[8] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a 2025. november 26. napján kelt BF.571/2023/34. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta. Kifejtette, hogy a törvényszék túlnyomórészt a perrendi szabályok betartásával folytatta le az eljárást, de a 2025. február 21. napján tartott tárgyaláson annak ellenére fejezte be a bizonyítási eljárást a szabályszerű idézés ellenére meg nem jelent V. r. vádlott távollétében, hogy arra a Be. 429. §-a alapján nem volt törvényes lehetősége. Ezt az eljárási szabálysértést kiküszöbölte a törvényszék azzal, hogy megismerhetővé tette az V. r. vádlott számára a korábban tartott tárgyalási napról felvett jegyzőkönyvet, illetve a jelenlétében tartotta meg az ügyész az ő vonatkozásában a vádbeszédet, illetve az V. r. vádlott a védőbeszédet.

[9] Az ügyészség álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének döntően eleget tett, de nem észlelte, hogy a VIII. r. vádlott legutóbbi egyéni értékelése óta két év eltelt, így nem szerzett be új környezettanulmányt. Erre figyelemmel a fiatalkorú vádlottra vonatkozóan újabb környezettanulmány beszerzése és annak tárgyalás anyagává tétele indokolt, ami fellebbezési tárgyaláson intézhető el.

[10] Az ügyész szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részben megalapozatlan, mivel az hiányos és ellentétes az ügyiratok tartalmával. A törvényszék az I-VIII. r. vádlottak által alkotott bűnözői csoport tagozódására és működésére vonatkozó tényeket nem az általa hitelesnek elfogadott bizonyítékok alapján rögzítette. A kábítószer mennyiségére vonatkozó tényeket az elsőfokú bíróság ítéletszerkesztési hiba folytán nem a tényállásban, hanem a bizonyítékok mérlegelésénél tüntette fel. Ezen kívül vádlott9 IX. r. és vádlott10 X. r. vádlott rendbeliségét tévesen tüntette fel. Az ítélet személyi része pedig annyi kiegészítésre szorul, hogy pótolni kell a VII. r. vádlott elmeorvosszakértői vizsgálata alapján rögzíthető tényeket.

[11] A cselekmények jogi minősítését csak részben tartotta törvényesnek az ügyészség. Kifogásolta, hogy a törvényszék nem állapította meg a II., IV. és VI. r. vádlott bűnösségét a Btk. 177. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző kábítószer-kereskedelem büntetében, és tévedett az elsőfokú bíróság akkor is, amikor a III-VI. r. vádlottakat csupán alapeseti mennyiségre elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetében mondta ki bűnösnek. Mindezek indokait tekintve visszautalt az ügyészi fellebbezés tartalmára.

[12] Az ügyészség részletesen bemutatta a bűnszervezet megállapíthatósága kapcsán kialakult bírói gyakorlatot, és levezette, hogy a bűnszervezet hierarchikus felépítése vonatkozásában nem feltétel annak bármilyen erőssége, és az sem követelmény, hogy a

szervezet parancsuralmi rendszerben működjön. A csoport konspiratív működése is megállapítható az ügyészi álláspont szerint arra figyelemmel, hogy ennek tekinthető az, ha az összehangolt működés a külvilág elől rejtve marad. Az ügyészi fellebbezéssel egyező tartalommal idézte az elsőfokú ítélet ellentmondásos részeit a bűnszervezeti működés szempontjából releváns tényállásrészekben, és arra a következtetésre jutott, hogy az I. r. vádlott irányító szerepét megalapozó ténymegállapítások felelnek meg a bizonyítékok tartalmának. Összességében az ügyészség arra az álláspontra helyezkedett, hogy az I-VIII. r. vádlottak bűnszervezetben követték el a terhükre rótt bűncselekményeket.

[13] A büntetéskiszabás vonatkozásában előadta, hogy további súlyosító körülmény az I. r. vádlott vonatkozásában a másokat bűnbe sodró szerep, továbbá az, hogy a kábítószer mennyisége még a különösen jelentős mennyiség alsó határát is meghaladta. A többfajta kábítószerrel való kereskedés az I-IV. és VI-VII. r. vádlottak, míg a kábítószer fogyasztása az I-IV. és VII-X. r. vádlottak esetében további súlyosító körülmény. Az ügyészség álláspontja szerint valamennyi vádlottal szemben hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabása indokolt, és nem mellőzhető a pénzbüntetés kiszabása sem a II., IV., VI-X. r. vádlottakkal szemben. A bűnszervezet megállapítása folytán az I-VIII. r. vádlottak feltételes szabadságra nem bocsáthatók. A járulékos kérdések az ügyészség szerint túlnyomórészt törvényesek, azonban a törvényszék elmulasztotta a vagyoneklobzás alkalmazását a VIII. r. vádlottól lefoglalt készpénz tekintetében.

[14] Mindezek alapján az ügyészség arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletét változtassa meg, a II. r., IV. r. és VI. r. vádlottakat mondja ki bűnösnek a Btk. 177. § (1) bekezdés *b)* pontjába ütköző kábítószer-kereskedelem büntetében, a III. r., IV. r., V. r. és VI. r. vádlottak terhén megállapított kábítószer-kereskedelem büntetést a Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulatába ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő kábítószer-kereskedelem büntetének minősítse, az I-X. r. vádlottak terhén megállapított kábítószer-kereskedelem büntette vonatkozásában hívja fel a Btk. 176. és 177. § (1) bekezdései 4. fordulatát, egyúttal I-VIII. r. vádlottakat érintően mellőzze a Btk. 176. § (2) bekezdés *a)* pontjára, valamint a Btk. 177. § (2) bekezdés *b)* pontjára utalást, az I. r., II. r., III. r., IV. r., V. r., VI. r. és VII. r. vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést és közügyektől eltiltást lényeges tartamban súlyosítsa, vádlott8 VIII. r. vádlott büntetését súlyosítsa, mellőzze a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére, a terhelt pártfogó felügyeletének elrendelésére és az előzetes mentesítésére vonatkozó ítéleti rendelkezéseket, és őt közügyektől eltiltásra is ítélje, állapítsa meg, hogy I-VIII. r. vádlottak feltételes szabadságra nem bocsáthatók, a IX. r. és X. r. vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztést és közügyektől eltiltást lényeges tartamban súlyosítsa, a II. r., IV. r., VI. r., VII. r., VIII. r., IX. r. és X. r. vádlottakat ítélje pénzbüntetésre is, vádlott8 VIII. r. vádlottal szemben 17 500 forint erejéig rendeljen el vagyoneklobzást, egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

[15] vádlott1 I. r. vádlott védője írásos fellebbezésében előadta, hogy az elsőfokú ítélet megalapozatlan, és a törvényszék indokolási kötelezettségét sem teljesítette az elvárt módon. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság sommásan, elnagyoltan foglalta össze vádlott1 I. r. vádlott, vádlott4 IV. r. vádlott és egyes tanúk vallomásainak tartalmát. Az I. r. vádlott vallomását olyan mértékben egyszerűsította, hogy az sem terjedelmében, sem tartalmában nem tükrözi a vádlott által előadottakat. Ennek során a büntetőjogi főkérdéseket, különösen a társas elkövetést érintő vallomásrészei kimaradtak, továbbá egyes vallomások tartalmi

összegzésénél iratellenes megállapításokat tett az elsőfokú bíróság. Ekként nem került abba a helyzetbe, hogy a vádlott és a vádlott-társak, valamint a tanúk vallomásai közötti ellentmondásokat feloldja. Elnagyoltan, felszínesen értékelte a bizonyítékokat, az elsőfokú ítéletből nem lehet megállapítani, hogy az elsőfokú bíróság az egyes vádpontok vonatkozásában mely bizonyítékok egybevetésével állapította meg a tényállást, egyes ítéleti megállapításai forrása, alapja nem ismert. Az ítélet indoklása nélkülözi a tanúk és a vádlottak vallomásai egyenként történő összevetését, továbbá az ítélet több iratellenes megállapítást tartalmaz. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem adta meggyőző és elfogadható indokát a védő által az előkészítő ülésen előterjesztett, számos bizonyíték kirekesztésére irányuló indítvány elutasításának.

[16] A bűnszervezet megállapíthatósága kapcsán arra az álláspontra helyezkedett, hogy sem a hierarchikus működés, sem pedig a konspiráció nem állapítható meg, jogi értékelését a vonatkozó normák és bírói gyakorlat részletes bemutatásával vezette le. Kifejtette továbbá, hogy az elsőfokú ítélet a bűnszervezet tekintetében számos belső ellentmondástól terhes, az nem felel meg a logikai összhang követelményének. Erre figyelemmel szükségesnek tartotta azon ténymegállapítások kirekesztését az elsőfokú ítélet tényállásából, amelyek az I. r. vádlott vezető szerepére engedhetnek további következtetéseket. Végül a védő az enyhítő körülmények felsorolása után arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság enyhítse a törvényszék által kiszabott büntetést, és a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben állapítsa meg.

[17] vádlott2 II. r. vádlott írásban indokolt fellebbezésében kifejtette, hogy az ügyészi fellebbezés nem megalapozott, mivel az nem új bizonyítéokra épül, hanem ugyanazon bizonyítékokból kíván eltérő következtetéseket levonni. Egyetértett az elsőfokú bíróság azon következtetésével, hogy a bűnszervezet nem állapítható meg, mivel a II. r. vádlott esetében nincs arra utaló bizonyíték, hogy alá-fölérendeltségi viszonyban működött volna, utasításokat kapott vagy adott volna. vádlott6 VI. r. vádlott terhelő vallomása kapcsán előadta, hogy az több ponton túlzó, irreális és tárgyi bizonyítékokkal alá nem támasztott állításokat tartalmaz, ezért ez a vallomás önmagában nem alkalmas a bűnszervezet megállapítására. A védő felsorolta a II. r. vádlott javára értékelhető enyhítő körülményeket, és kifejtette azon álláspontját, hogy ezek a körülmények nem kaptak kellő súlyt, a büntetési célok enyhébb büntetéssel is elérhetők. Mindezek alapján a II. r. vádlott védője arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság az ügyészi fellebbezést utasítsa el, az elsőfokú bíróság bűnszervezeti minősítést mellőző rendelkezéseit és a II. r. vádlott felmentésére vonatkozó rendelkezését hagyja helyben, és a II. r. vádlottal szemben kiszabott büntetést enyhítse.

[18] vádlott3 III. r. vádlott védője írásbeli fellebbezésében előadta, hogy az elsőfokú bíróság a beszerzett bizonyítékokat helytelenül értékelte, tényekből további tényekre helytelenül következtetett, ezért kerülhetett sor a III. r. vádlott büntetőjogi felelősségének a megállapítására részint a Btk. 176. §-át érintő cselekmény minősített esetében, részint pedig a Btk. 177. §-át érintő fiatalkorúnak történő átadást jelző kábítószer-kereskedelem büntetében.

[19] A védő álláspontja szerint helyesen jutott arra a következtetésre a törvényszék, hogy a bűnszervezet létrejötte nem állapítható meg, tévedett azonban, amikor a bűnszövetségben

történő elkövetést mint minősítő körülményt megállapította. Kifejtette, hogy az elsőfokú ítéleti tényállás olyan elemeket tartalmaz, amelyek a szervezett, tudatos és tartós együttműködés fennállását kétségesse teszik. Az elsőfokú ítéleti tényállás inkább egy laza, baráti kapcsolatokon alapuló társaság képét mutatja, ami önmagában nem minősít egy baráti társaságot bűnszövetséggé. A vádlottak között nem volt kötött szereprendszer, mindenki maga döntött arról, hogy mit tesz, ebből kifolyólag pedig a baráti társaság tagjának lenni, önkéntes, szabad elhatározás volt. A III. r. vádlott nem volt szervezője semminek, nem volt irányító tagja a baráti társaságnak, nem végzett semmilyen kábítószer beszerzést, nem rendelkezett saját értékesítői hálózattal, és nem ő koordinálta a baráti társaság tevékenységét. Az elsőfokú ítéleti tényállásban semmilyen olyan adat vagy indokolás nem szerepel, amelyből arra lehetne következtetni, hogy a III. r. vádlott a baráti társaság teljes bűnös működési struktúráját átlátta volna, vagy abban meghatározó szerepet töltött volna be. Nem lehetett feltárni valamilyen konkrét elszámolási rendszert, megállapodást a vádlottak között, és hiányzik annak a bizonyítása is, hogy a vádlottak között egy előzetesen összehangolt közös elhatározás jött volna létre, amely a bűnszövetség megállapításának elengedhetetlen törvényi feltétele.

[20] A védő kifejtette továbbá, hogy a III. r. vádlott azt nem vitatta, hogy egy alkalommal átadott egy csomagot egy ismeretlen személynek, azonban a csomag tartalmával nem volt tisztában, és nem is nézte meg, mit ad át. Ez a vádlotti nyilatkozat nem került megcáfolásra, és nincs is értékelve az elsőfokú ítélet indokolásában az, hogy miből következik az, hogy a III. r. vádlott tudta azt, hogy mit ad át. Az sem került bizonyításra, hogy ha tudta is, hogy kábítószerrel kell ismeretlen személynek átadnia, akkor az milyen mennyiségű kábítószerrel jelent.

[21] A védő álláspontja szerint az sem bizonyított kétséget kizáró módon, hogy tudott volna arról, hogy az a személy, akinek kábítószerrel adott át, a tizennyolcadik életévét nem töltötte be. tanú5 tanú vonatkozásában olyan bizonyítékra, azaz a nyomozati tanúvallomására alapította a bűnös tudattartalmat az elsőfokú bíróság, ami nem volt összhangban a bírósági eljárás során kihallgatott tanúvallomásával és ami iratellenes is. Az elsőfokú bíróság egy olyan társasági környezetet, közeget ír le, ahol különböző életkorú személyek mozogtak együtt informális módon, és ahol az életkor pontos ismerete nem tekinthető automatikusnak. Az elsőfokú ítélet inkább feltételezi a tudattartalom fennállását. A III. r. vádlott vitatta azt is, hogy tanú5 részére két alkalommal adott volna át kábítószerrel. Ennek ellenére az elsőfokú bíróság tanú5 nyomozati vallomását aggálytalanul elfogadta és lényegében a vádirati tényállással egyező ítéleti tényállást állapított meg a két átadás tekintetében, holott a tanúvallomáson kívül a két átadás tényét semmilyen más objektív bizonyíték nem támasztotta alá.

[22] A bűnszervezet megállapíthatósága tekintetében előadta, hogy az a tény, hogy a vádlottak elektronikus üzenetküldő alkalmazásokat használtak egymással történő kapcsolattartásra, nem alapozza meg a konspiratív működés fennállását. A mai társadalmi és kommunikációs viszonyok között az ilyen platformok használata általános és hétköznapi jelenség. Konspirációra nem a kommunikáció pusztá ténye vagy technikai formája, hanem annak tartalma, szervezettsége, titkosított jellege és a lebukás elleni tudatos működése utalhatna. E körben hivatkozott a védő arra is, hogy a jelentős mennyiség megállapításához nem elegendő más személyek által értékesített mennyiségek mechanikus összeadása és azok automatikus ráterhelése a III. r. vádlottra. Szükséges lenne annak kétséget kizáró bizonyítása is, hogy vádlott3 III. r. vádlott tudata a teljes mennyiséget átfogta, a teljes működést és a folyamatokat ismerte, illetve közös elhatározása a teljes mennyiségre is kiterjedt. Ilyen

ténymegállapítást azonban nem tett az elsőfokú ítélet, sőt, logikusan vezette le az elsőfokú bíróság a mennyiséggel kapcsolatos indokolását.

[23] Mindezek alapján a III. r. vádlott védője a jogi minősítés megváltoztatására, és a kiszabott büntetés enyhítésére tett indítványt.

[24] vádlott4 IV. r. vádlott védője írásban indokolt fellebbezésében azt álláspontot fejtette ki, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás és minősítés nagyobb részt helyes, azonban a tényállás így is korrekciókra szorul.

[25] Kifogásolta, hogy a törvényszék nem rekesztette ki a bizonyítékok közül vádlott6 VI. r. vádlott első nyomozati vallomását. E körben visszautalt az I. r. vádlott védője által az elsőfokú eljárásban előterjesztett eljárásjogi kifogásokra, és azokat kiegészítette azzal, hogy a gyanúsított kihallgatáson nem volt jelen védő, és a kirendelt védőnek valódi lehetősége sem volt azon megjelenni. Utalt a védő értesítéséről felvett jelentésre, ami szerint a nyomozó hatóság 2021. december 16. napján 10 óra 44 perckor telefonon értesítette a védőt, aki úgy nyilatkozott, hogy a 12 órakor tartandó kihallgatáson nem tud megjelenni. Hivatkozott a 8/2023 (III. 1.) AB határozatra, ami alapján – álláspontja szerint – a védőt olyan módon és időben kell a kihallgatásra idézni, hogy a nyomozati cselekményen ténylegesen meg tudjon jelenni, ha pedig ez sérül, akkor az így beszerzett bizonyíték semmilyen módon nem vehető figyelembe. Ezen kívül előadta, hogy a VI. r. vádlott vallomása tartalmilag is hiteltelen.

[26] A védő álláspontja szerint a IV. r. vádlott vallomása is kirekesztendő a bizonyítékok köréből, mivel azt kábítószerrel befolyásolt állapotban tette meg. Előadta, hogy a vádlottat 2021. március 31. napján 11 órakor állították elő, 13 óra 39 perckor kezdték meg kihallgatását, a pozitív eredményt mutató vizeletminta-vételre 16 óra 18 perckor került sor. Bár a IV. r. vádlott úgy nyilatkozott a kihallgatása során, hogy nem áll kábítószer hatása alatt, ezt csak azért tette, mert nem merte elmondani az igazat a rendőröknek. A védő hivatkozott a BH1996. 353. számon és a BH1998. 267. számon közzétett eseti döntésekre, amikből levonható az a jogkövetkeztetés, hogy a IV. r. vádlott első gyanúsított kihallgatási jegyzőkönyvét ki kell rekeszteni a bizonyítékok köréből.

[27] A IV. r. vádlott cselekvőségét illetően azt adta elő, hogy a vádlott csak szűk másfél hétig vett részt bármilyen szinten az I. r. vádlott tevékenységében, akkor is csak átadott kábítószer a kérésére különböző fogyasztóknak. Egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a bűnszervezet egyrésztől nem állapítható meg, másrésztől ha ez nem így lenne, akkor sem lehetne a IV. r. vádlottat felelősségre vonni a más által árusított kábítószer mennyisége alapján, és arról sem tudott a IV. r. vádlott, hogy a VIII. r. vádlott még fiatal korú volt a cselekmények elkövetése idején. E körben hivatkozott arra, hogy a vádlott első kihallgatásán ijedségből és kábítószer hatása alatt mondta, hogy parancsokat teljesített, ezen kívül esetében a hosszabb időre szervezettség sem áll meg, hiszen csak másfél hétig vett részt a vád tárgyává tett cselekményekben.

[28] Összességében a védő arra az álláspontra helyezkedett, hogy az ítéleti minősítés megváltoztatásának, a IV. r. vádlott vonatkozásában a bünszövetség megállapítása mellőzésének, és ennek folytán a kiszabott büntetés lényeges enyhítésének van helye.

[29] A büntetéskiszabás tekintetében kifogásolta, hogy a törvényszék a védelem által hivatkozott és igazolt enyhítő körülményeket nem vette figyelembe. Kiemelte, hogy a IV. r. vádlott drogterápiás kezelésen vett részt, aminek köszönhetően életvitele pozitív irányba változott. A bentlakásos intézmény elhagyása után csatlakozott a Válasút Misszióhoz, aminek keretében drogprevenciós foglalkozásokon vesz részt, és szakmát is tanult. Mindezek alapján a védő a büntetés lényeges enyhítését tartotta indokoltnak.

[30] vádlott6 VI. r. vádlott védője írásban indokolt fellebbezése szerint az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés eltúlzott, a törvényszék döntését a Be. 271. § (1) és (2) bekezdésében foglalt szükségesség, arányosság és fokozatosság elvének figyelmen kívül hagyásával hozta meg. Figyelmen kívül hagyta a vádlott beismerő vallomását, megbánását, megváltozott magatartását, rendezett családi körülményeit, büntetlen előéletét és a jelentős időmúlást. Előadta továbbá, hogy a vádlott nem merítette ki a törvényi tényállást, olyan élethelyzetbe került, „amely egyértelműen nem alapozza meg bűnösségét”. Erre figyelemmel a védő kérelmezte „a vádlott felmentését, 2 évi szabadságvesztés büntetésének megállapítását, az ellene emelt vád, ill. ítélet rendelkezése alól. Ez a büntetés állna arányban cselekvőségével.”

[31] vádlott9 IX. r. vádlott védője írásban benyújtott fellebbezésében kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság büntetés kiszabása körében a rendelkezésre álló tényeket és enyhítő körülményeket nem azok megfelelő súlyával értékelte. Előadta továbbá, hogy a lehallgatott beszélgetések és üzenetváltások alapján kikövetkeztethető mennyiségek helyett kevesebb kábítószerrel vett át a IX. r. vádlott, így a „kereskedelem csupán a jelentős mennyiség alsó határára terjedhetett ki”. Kifejtette, hogy a IX. és X. r. vádlottak közösen soha nem árusítottak, így a kereskedelem sem valósulhatott meg társtettesként, a vásárolt mennyiség pedig javarészt saját használatra történő fogyasztási célt szolgált. Mindezekre figyelemmel a védő a kiszabott büntetés enyhítésére tett indítványt.

[32] vádlott10 X. r. vádlott védője írásbeli fellebbezését arra alapította, hogy a IX. és X. r. vádlottak között 2020. október 18. napján megszakadt a kapcsolat, ezt követően együtt már nem szereztek be kábítószerrel, legfeljebb külön-külön saját célra, így az elsőfokú bíróság által adott összegzés nem fedi a valóságot. Levezette továbbá a vádlottak tárgyalási védekezései alapján, hogy a X. r. vádlott több tranzakcióban nem vett részt, így a jelentős mennyiségre történő elkövetés esetében nem bizonyítható. A büntetéskiszabás körében felsorolta a vádlott javára értékelendő enyhítő körülményeket.

[33] A másodfokú bíróság az ügyészség által előterjesztett, a vádlott8 VIII. r. vádlott ismételt egyéni értékelésére irányuló indítványnak helyt adott, és új környezattanulmányt szerzett be. Azonban az ítéltábla azzal már nem értett egyet, hogy a környezattanulmányt

kizárólag tárgyaláson lehetne a bizonyítás anyagává tenni, ezért az ügyet a Be. 599. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen intézte el. Ennek a döntésnek a részletes indokait az ítéltábla a későbbiekben fejti ki.

[34] A másodfokú eljárásban tartott nyilvános ülésen kihirdetett 5.Fkf.343/2025/68-I. számú végzésével az ítéltábla vádlott7 VII. r. vádlottra az ügyet elkülönítette.

[35] Az ügyész perbeszédét az ügyészszégi átiratban foglaltaknak megfelelő tartalommal adta elő, ahhoz annyi kiegészítést fűzött, hogy a fiatalkorúval szemben kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés esetében a mentesítés a jogerőre emelkedés napján beáll a törvény erejénél fogva, ezért az erre vonatkozó elsőbírói rendelkezést mellőzni kell.

[36] vádlott1 I. r. vádlott védője perbeszédét írásban benyújtott fellebbezésével azonos tartalommal adta elő, és a büntetés enyhítésére, valamint a börtön fokozat megállapítására tett indítványt.

[37] vádlott2 II. r. vádlott védője perbeszédében arra helyezte a hangsúlyt, hogy a bűncselekményeket még szinte gyerekként követték el a vádlottak, mostanra személyiségük és életvitelük is alapjaiban megváltozott. Dolgoznak, gyereket nevelnek, és a II. r. vádlott is kétgyermekes édesapa lesz a közeljövőben, az élete jó irányba halad. Erre figyelemmel a védő a kiszabott büntetés jelentős enyhítésére tett indítványt.

[38] vádlott3 III. r. vádlott védője perbeszédében kiemelte, hogy a vádlottak nem egy klasszikus bűnszervezetet alkottak, hanem egy fiatal felnőttekből álló baráti társaságot. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének nem megfelelően tett eleget, különösen a kiskorú részére értékesített kábítószer tekintetében nem adott érdemi indokolást. A védő eltérő minősítésre, enyhébb büntetés kiszabására és börtön fokozat alkalmazására tett indítványt.

[39] vádlott4 IV. r. vádlott védője perbeszédében csatlakozott az I. r. vádlott védője által a bizonyítékok kirekesztése kapcsán előadott érvekhez, egyebekben az írásban benyújtott fellebbezésével lényegében egyező tartalommal nyilatkozott. Indítványa a bűnszövetség mellőzésére és a büntetés enyhítésére, felfüggesztett szabadságvesztés kiszabására irányult.

[40] vádlott5 V. r. vádlott védője perbeszédében fenntartotta az enyhítés érdekében bejelentett fellebbezését, a bűnszervezet megállapíthatósága tekintetében csatlakozott az I. r. vádlott védője által előadottakhoz. Egyetértett az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy a vádlottak egy alkalmilag összejáró baráti társaságot alkottak, nem pedig bűnszervezetet.

Kifejtette, hogy az V. r. vádlott – társaihoz hasonlóan – rendezte életvitelét, ezért a büntetés enyhítésére tett indítványt.

[41] vádlott6 VI. r. vádlott fenntartotta írásbeli fellebbezését, a bűnszervezet megállapíthatósága tekintetében csatlakozott az I. r. vádlott védőjéhez, és elsődlegesen felmentésre, másodlagosan a büntetés enyhítésére tett indítványt.

[42] vádlott8 VIII. r. vádlott védője szintén csatlakozott az I. r. vádlott védője által előadott érvekhez a bűnszervezet tekintetében. Hangsúlyozta, hogy a VIII. r. vádlottat 16 évesen fogták el, jelentős anyagi haszna a bűncselekményből nem származott, végig teljes beismerésben volt, azóta felhagyott a fogyasztással, élete stabilizálódott, így már maga a büntetőeljárás is elérte a célját.

[43] vádlott9 IX. r. vádlott védője fenntartotta írásos fellebbezését, és a törvényi minimumhoz közeli büntetés kiszabására tett indítványt.

[44] vádlott10 X. r. vádlott védője írásbeli fellebbezésével egyező tartalommal adta elő perbeszédét.

[45] Az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában az I. r. vádlott előadta, hogy fiatalon kezdett bulizni és drogozni, és csak akkor vette észre, hova vezetett ez, amikor már börtönben volt. A házi őrizetben elkezdte a terápiát, megszakított minden kapcsolatot a korábbi barátaival, és új életet kezdett. A II. r. vádlott sajnálatát fejezte ki, hogy kapcsolatba került a kábítószerrel, és így lemarad a gyereke születéséről, illetve nagyobb lánya kamaszkoráról. A III. r. vádlott előadta, hogy amit tett, azért vállalja a felelősséget, de azért nem tudja, amit nem követett el. Az eljárás megindítása döbbsentette rá arra, hogy kábítószerfüggőségben szenved, amit egy keresztény közösség segítségével tudott megszakítani. A IV. r. vádlott arra hivatkozott, hogy ők nem rossz emberek, és könyörületet kért. A VIII. r. vádlott megbánását fejezte ki, előadta, hogy az eljárás megindítása meghatározó esemény volt az életében, ami erőt is adott neki, hogy legyűrje gyengeségeit, ezért tud tanulni, dolgozni, és szakemberhez járni. A IX. r. vádlott azt adta elő, hogy ez egy rossz időszak volt az életében, a COVID-járványra vezethető vissza a bűncselekmény elkövetése, előtte és utána is mindig dolgozott, stabil munkahelye volt.

[46] Az ellentétes irányú fellebbezések a következő eredményre vezettek.

[47] Mivel az elsőfokú ítélet ellen az ügyészség valamennyi vádlottat érintően, továbbá az I. r., III. r., V. r., IX. r. és X. r. vádlottak és védőik is egyaránt a tényállást is támadó fellebbezéseket jelentettek be, a felülbírálat terjedelme valamennyi vádlott vonatkozásában a

Be. 590. § (1), (2) és (10) bekezdése alapján teljes körű volt: az kiterjedt az ítélet megalapozottságára, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseire, valamint az indokolás helyességére és az eljárási szabályok megtartására is.

[48] Az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság túlnyomórészt a perrendi szabályok betartásával folytatta le az eljárást, azonban vádlott5 V. r. vádlott tekintetében több eljárási szabály is megsértett.

[49] Az elsőfokú bíróság az előkészítő ülést több határnapon tartotta meg: 2023. február 1. napján az I., II. és IV. r. vádlottakra, 2023. február 3. napján III., VI., VII. és VIII. r. vádlottakra. Ezeken a határnapokon vádlott5 V. r. vádlott nem jelent meg, távolmaradását előzetesen betegségre hivatkozással kimentette. Erre figyelemmel a törvényszék elnapolta az előkészítő ülést 2023. április 13. napjára az V. r. vádlott tekintetében, egyébként pedig ugyanerre a napra tárgyalást is kitűzött. A határnapon az V. r. vádlott ismét nem jelent meg, távolmaradását előzetesen nem mentette ki, ezért a törvényszék azt állapította meg, hogy az előkészítő ülés megtartásának akadálya van. Ezt követően az elsőfokú bíróság rögtön megkezdte az ügy tárgyalását, amin a IV. és VI. r. vádlottak nem jelentek meg, az V. r. vádlott viszont igen, akit a tanács elnöke megidézett a 2023. május 25. napjára kitűzött előkészítő ülésre, majd őt a tárgyalásról elbocsátotta, és az ügy érdemi tárgyalásába bocsátkozott (73. sorszámú jegyzőkönyv 1-3. oldal). A 2023. május 25. napjára kitűzött előkészítő ülésen az V. r. vádlott megjelent, beismerő nyilatkozatot azonban nem tett, így az ő tekintetében is tárgyalásra utalta az ügyet az elsőfokú bíróság. A 2023. június 14. napjára kitűzött határnapon az elsőfokú bíróság immár az V. r. vádlott jelenlétében folytatta a korábban megkezdett tárgyalást.

[50] Arra az ügyiratokban nincsen semmilyen magyarázat, hogy a 2023. április 13. napjára kitűzött előkészítő ülésen ugyan meg nem jelent, de az azt követően nyomban megtartott tárgyaláson már jelenlevő V. r. vádlott tekintetében mi volt az akadálya az előkészítő ülés megtartásának. Ez azonban önmagában még csak tárgyalásszervezési kérdés lenne, és így annak értékelése meghaladná a másodfokú felülbírálati jogkört. De azzal már eljárási szabálysértést követett el az elsőfokú bíróság, hogy úgy kezdte meg az ügy tárgyalását, hogy az egyik vádlottra még nem tartotta meg az előkészítő ülést.

[51] Az előkészítő ülést a bíróság a tárgyalás előkészítése során tartja meg, annak berekesztése után tűzi ki a tárgyalást [Be. 509. § (1) bekezdés], és ezzel lezárja a tárgyalás előkészítését. Ekkor a büntetőeljárás új szakaszba, az elsőfokú bírósági tárgyalás szakaszába lép, ahol már értelemszerűen nincs lehetőség újabb előkészítő ülés tartására. Így van ez akkor is, ha a többvádoltas ügyben a bíróság nem egy határnapon folytatja le az előkészítő ülést minden vádlott tekintetében, ebben az esetben egészen addig nem rekesztheti be az előkészítő ülést, amíg azt valamennyi vádlott tekintetében érdemben meg nem tartotta (függetlenül attól, hogy hány határnapra tűzte azt ki). Mivel a hivatkozott perrendi szabály értelmében a tárgyalást az előkészítő ülés berekesztése után tűzheti ki a bíróság, kizárt az a törvényszék által is alkalmazott megoldás, amely szerint a bíróság megkezdte a tárgyalást azokra a

vádlottakra, akikre le tudta folytatni az előkészítő ülést, míg más vádlott esetében még nem zárja le a tárgyalás előkészítését. Amikor az eljárás már átlépett a tárgyalási szakaszba, nincs törvényes lehetőség egyes vádlottakra nézve visszatérni a tárgyalás előkészítéséhez, és így újabb előkészítő ülés kitűzésének sincs helye.

[52] Mindez azonban nem érintette az érdemi elsőbírói döntés törvényességét. Az elsőfokú bíróság 2023. április 13. napján a tárgyalást a vádlottak kihallgatásával kezdte meg, ezen az eljárási cselekményen valamennyi védő jelen volt, a ki nem hallgatott vádlottak jelenléte a vádlotti kihallgatásokon pedig főszabály szerint kizárt [Be. 522. § (2) bekezdés]. Így az V. r. vádlott távolléte nem valósított meg eljárási szabálysértést, a következő tárgyalási határnapon pedig már a perrendi szabályok kifogástalan megtartásával járt el az elsőfokú bíróság. Így nem történt olyan eljárási szabálysértés, amely a Be. 609. § (1) bekezdése alapján az ítélet hatályon kívül helyezését eredményezné, ezért csupán az eljárási hiba további következmények nélküli megállapítására szorítkozott a másodfokú bíróság.

[53] A törvényszék a további tárgyalási napokat többnyire nem minden vádlott jelenlétében tartotta meg. Ezekben az esetekben mindig kellő alapossággal vizsgálta azt a kérdést, hogy melyik bizonyítás melyik vádlottat érinti, és a Be. 429. § (1) bekezdésének alkalmazásával döntött arról, milyen bizonyítás vehető fel az adott tárgyalási határnapokon.

[54] Nem teljes mértékben egyeztethetők össze azonban a vádlott tárgyalási jelenlétére vonatkozó szabályokkal a 2025. február 21. napján és 2025. május 13. napján megtartott tárgyalási napok. A 2025. február 21-i határnapon az V. r. vádlott szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg, távolmaradását előzetesen nem mentette ki. A törvényszék a Be. 429. § (3) bekezdésében foglalt perjogi szabályok megfelelő alkalmazásával folytatta a tárgyalást az V. r. vádlott távollétében, azonban arra már nem volt figyelemmel, hogy ez a törvényhely azt is kimondja, hogy az így megtartott tárgyaláson a bizonyítási eljárást nem lehet befejezni. Ennek ellenére a törvényszék a bizonyítási eljárást befejezettnek nyilvánította, és az ügyész megtartotta perbeszédét (215. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal). A következő, 2025. május 13. napjára kitűzött tárgyalási napon az V. r. vádlott ismét nem jelent meg szabályszerű idézés ellenére, távolmaradását pedig ekkor sem mentette ki. Ezen a határnapon a védőbeszédet hallgatta meg az elsőfokú bíróság, az V. r. vádlott védője ekkor perbeszédet nem tartott. A 2025. augusztus 25. napjára kitűzött tárgyalási határnapon az V. r. vádlott már megjelent, azon az ügyész az ő vonatkozásában is megtartotta perbeszédét, majd az V. r. vádlott védője előadta védőbeszédét, a vádlottak nyilatkoztak az utolsó szó jogán, majd az elsőfokú bíróság ítéletet hirdetett.

[55] Az ügyészség helyesen észrevételezte fellebbezésében, hogy ez az eljárás nem felel meg a – már hivatkozott – perjogi szabályoknak, de abban is helyes álláspontot foglalt el, hogy ez nem eredményezheti az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését. Ugyanis az elsőfokú bíróság a szabályszerű idézés ellenére meg nem jelent és távolmaradását ki nem mentő vádlott távollétében törvényesen tartotta meg a tárgyalást 2025. február 21. napján, ebben eljárási szabálysértés nem érhető tetten, így a Be. 608. § (1) bekezdés *d)* pontjában rögzített hatályon kívül helyezési ok nem hívható fel. A továbbiakban a törvényszék a

perbeszédet hallgatta meg, azonban figyelemmel volt arra, hogy az V. r. vádlottra az ügyész ne nyilatkozzon, ahogy az V. r. vádlott védője is már védence jelenlétében tartotta meg védőbeszédét. Az ügyiratokból kiderül az is, hogy az elsőfokú bíróság az V. r. vádlottnak lehetőséget adott a távollétében tartott tárgyalási napokról készített jegyzőkönyvek megismerésére. Mindezekre figyelemmel az ítéltábla azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság ugyan megszegte a Be. 429. § (3) bekezdésében írt eljárási szabályt, azonban ez nem volt érdemi kihatással az ügyöntő határozat tartalmára, az V. r. vádlott eljárási jogai nem szenvedtek olyan csorbát, amely kizárólag az elsőbírói döntés megsemmisítésével lehetne orvosolni.

[56] Az elsőfokú bíróság számos olyan tanút hallgatott ki, akik ebben az ügyben nem voltak terhelti pozícióban, ennek ellenére lekérdezte az 1-6. számú tanúkra, továbbá tanú3, tanú7 és tanú8 tanúkra vonatkozó bűnügyi nyilvántartási adatokat (93. sorszámú bírói utasítás), és azokat – a nevük zárt kezelését kérő tanúk kivételével – az ügyiratok között helyezte el (95-97. sorszámú utóiratok).

[57] Kétségtelen, hogy a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények miatt indult büntetőügyekben a tanúként kihallgatandó kábítószer-fogyasztók esetében lehet jelentősége annak, hogy korábban indult-e ellenük büntetőeljárás a Btk. 178. § (6) bekezdésébe ütköző kábítószer birtoklása vétsége miatt a vád tárgyává tett bűncselekménnyel összefüggésben. Ennek az adatnak abból a szempontból lehet relevanciája, hogy a tanú esetében a Be. 172. § (1) bekezdésében írt vallomásmegtagadási ok fennáll-e, figyelemmel a Be. 172. § (2) bekezdés b) pontjában írt kivételre is. Azonban ennek feltárására a bűnügyi nyilvántartás adatai korlátozottan alkalmasak, mivel ha a sikeres elterelés folytán megszüntették a tanúval szemben indult büntetőeljárást, sem a büntetéseket, sem pedig a büntetőeljárás hatálya alatt állók nyilvántartása nem tartalmaz ezzel kapcsolatos bejegyzést. Ha pedig rögzít akár folyamatban levő büntetőeljárásra, akár pedig kábítószer birtoklása miatti elítélésre vonatkozó adatot, az nem feltétlenül igazítja el a bíróságot abban a kérdésben, hogy a büntetőeljárás vagy elítélés összefüggésben volt-e a vád tárgyává tett cselekménnyel. Így tehát azon tanúk esetében, akik a vádlottaktól fogyasztás céljából kábítószer vásárlóként kerültek kihallgatásra, a bűnügyi nyilvántartási adatok lekérése helyett a fenti okok miatt célszerűbb lett volna a bíróságnak az ügyészség és a tanú nyilatkoztatása, majd szükség esetén a vonatkozó ügyiratok beszerzése útján tisztáznia azt, hogy fennáll-e a vallomásmegtagadási jog.

[58] Ettől eltekintve is, a már hivatkozott eljárási érdekből törvényesen beszerzett bűnügyi nyilvántartási adatokat azonban – mivel bennük akár olyan bűnügyi személyes adat is előfordulhat, amely nem kapcsolódik a bíróság által tárgyalat ügghöz – akkor is zártan kell kezelni, ha a tanú nem kért zárt adatkezelést.

[59] Egyebekben a törvényszék a tárgyalás során sem feltétlen, sem relatív eljárási szabálysértést nem követett el, és ilyenre a fellebbezések sem hivatkoztak.

[60] A vádlottak személyi körülményeit a másodfokú bíróság a vádlottak által a másodfokú nyilvános ülésen tett nyilatkozatok és az ügyiratok tartalma alapján a következők szerint pontosítja:

– vádlott1 I. r. vádlott alkohol- és drogprevenciós szakképzettséggel is rendelkezik, alkalmi munkából havi 250 ezer Ft jövedelemre tesz szert, beteg nagyszülei gondozását segíti, nő, felesége adminisztrátorként dolgozik, havi nettó jövedelme 400 ezer Ft;

– vádlott2 II. r. vádlott kiskorú gyermeke eltartásához havi 50-100 ezer Ft-tal járul hozzá, élettársi kapcsolatban él, első közös gyermeküket várják, más büntetőeljárás nincs ellene folyamatban;

– vádlott3 III. r. vádlott alkohol- és drogprevenciós szakképzettséggel is rendelkezik, tánctanárként dolgozik saját vállalkozásában, havi nettó jövedelme 400 ezer Ft, egy kiskorú eltartásáról gondoskodik, akit saját háztartásában nevel;

– vádlott4 IV. r. vádlott tetőszigetelőként dolgozik, havi nettó jövedelme 380 ezer Ft;

– vádlott5 V. r. vádlottat a Jászberényi Járásbíróság a 2023. július 14. napján kelt és 2024. április 16. napján jogerőre emelkedett 16.Bpk.340/2023/3. számú határozatával a 2021. október 16. napján elkövetett kábítószer birtoklása büntette miatt 2 év – végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett – börtönbüntetésre ítélte;

– vádlott6 VI. r. vádlott pénzügyi szakképzettséget szerzett, üzletvezető-helyettesként dolgozik, havi nettó jövedelme 550 ezer Ft, más büntetőeljárás nincs vele szemben folyamatban;

– vádlott8 VIII. r. vádlott személyi körülményeihez áthelyezi a tévesen a VII. r. terheltnél rögzített utolsó mondatot, ugyanis helyesen e vádlott beceneve „vádlott8”. Emellett a vádlott ruhaboltban eladóként dolgozik, apjával és nevelőanyjával él egy háztartásban, a családban bűncselekmény elkövetése, alkohol vagy kábítószer kóros fogyasztása, családon belüli erőszak nem fordult elő, rendszeres orvosi ellátást igénylő betegsége nincs, bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettségének foka alacsony;

– vádlott9 IX. r. vádlott szakácsként dolgozik a étterem étteremben, átlagos havi jövedelme 630 ezer Ft;

– vádlott10 X. r. vádlottal szemben nincs folyamatban másik büntetőeljárás.

[61] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a Be. 592. § (2) bekezdés *a)*, *c)* és *d)* pontjaiban írt megalapozatlansági hibákban szenved, ezért az ítéltábla – a Be. 593. § (1) bekezdés *a)* pontja értelmében a rendelkezésre álló iratok tartalma alapján – azt az alábbiak szerint egészíti ki, illetve helyesbíti:

- vádlott⁹t mindenütt IX. r., míg vádlott¹⁰t X. r. vádlottként jelöli meg;
- az elsőfokú ítélet [15] bekezdés 3. mondatában vádlott⁷ VII. r. vádlott feltüntetését mellőzi, ehelyett azt rögzíti, hogy VII. r. terhelt, hasonlóképpen törli a „vádlott⁸ VIII. r.” személyére utalást;
- a [16] bekezdésében a lakcímet cím³⁵ számra módosítja;
- a [17] bekezdés utolsó mondata helyére a következő mondatot illeszti: „Ezzel a társasággal kábítószer tovább értékesítés céljából történő vásárlása okán volt kapcsolatban vádlott⁸ VIII. r., vádlott⁹ IX. r. és vádlott¹⁰ X. r. vádlott.”
- [22] bekezdése helyébe a következő szöveg lép: „A kábítószer terjesztését a beszerzést intéző vádlott¹ I. r. vádlott és vádlott² II. r. vádlott szervezte. Ennek keretében figyelemmel kísérték, hogy melyik társuk milyen mennyiséget árusított ki, követték a bevétel alakulását, a bejelentkező vevőkkel tárgyaltak a tranzakciók részleteiről, és az átadásokhoz rendszerint igénybe vették társaik segítségét.”
- a [23], [24], [26], [27], [28], [29], [30], [31], [32], [41], [42], [43], [44], [65], [71], [75], [77], [79], [80] és [83] bekezdésekben a kábítószer mennyisége a csekély mennyiség felső határát nem érte el;
- a [25] bekezdésbe a következő mondatot illeszti: „A vádlott¹ I. r. vádlott által tanúl eladott ecstasy tabletták 18,5 gramm MDMA-t tartalmaztak, ami meghaladja a csekély mennyiség felső határát, annak 1850%-a, de nem éri el a jelentős mennyiség alsó határát, annak 92,5%-a.”
- a [33] bekezdésbe a következő mondatot illeszti: „vádlott⁸ VIII. r. vádlott az értékesítés céljára átvett kábítószeresek közül 3,81 gramm, 0,008 gramm totál-THC-t tartalmazó kannabiszt, összesen 8,91 gramm MDMA-t tartalmazó 24 db ecstasy tablettát és 10,32 gramm port, 5,4 gramm, 0,46 gramm amfetamint tartalmazó amfetaminport 2020. szeptember 22. napján történő elfogásakor magánál tartott a kábítószer adagolásához szükséges eszközökkel együtt. A kábítószeresek együttes mennyisége meghaladta a csekély mennyiség felső határát, annak 983%-a, de nem érte el a jelentős mennyiség alsó határát, annak 49,15%-a.”
- [34] bekezdésbe a következő mondatot illeszti: „A 80 db ecstasy tabletta 4 gramm MDMA-t tartalmazott, ami meghaladja a csekély mennyiség felső határát, annak 400%-a, de nem éri el a jelentős mennyiség alsó határát, annak 20%-a, a 80 gramm amfetaminpor 0,8 gramm amfetamint tartalmazott, ami meghaladja a csekély mennyiség felső határát, annak 160%-a, de nem éri el a jelentős mennyiség alsó határát, annak 8%-a.”
- [35] bekezdés helyére a következő szöveget illeszti: „A vádlott¹ I. r. vádlott által vádlott⁸ VIII. r. vádlott részére tovább értékesítés céljából átadott kábítószeresek együttes mennyisége

meghaladja a csekély mennyiség felső határát, annak 1543%-a, de nem éri el a jelentős mennyiség alsó határát, annak 77,15%-a.”

– a [36] bekezdés helyére a következő szöveget illeszti: „vádlott1 I. r. vádlott 2020. december 10. napján a cím35 lakásban összesen 174 000 Ft értékben adott át a VII. r. terheltnek különböző kábítószereket abból a célból, hogy azokat a VII. r. terhelt a vádlott1 I. r. vádlott által meghatározott profittal tovább értékesítse. Az adásvétel során 13 db, 0,91 gramm MDMA-t tartalmazó ecstasy tablettát, 2,48 gramm, 0,7 gramm kokaint tartalmazó kokainpor, 20 db, 0,25 gramm 2C-B-t tartalmazó tablettát, 9,88 gramm, 0,004 gramm amfetamint tartalmazó amfetaminpor, 3,97 gramm, 2,78 gramm ketamint tartalmazó ketaminpor cserélt gazdát. A kábítószeresek együttes mennyisége meghaladja a csekély mennyiség felső határát, annak 888%-a, de nem éri el a jelentős mennyiség alsó határát, annak 44,4%-a.”

– a [38] bekezdés helyére a következő szöveget illeszti: „vádlott1 I. r. vádlott cím35 szám alatti lakásában 2020. december 10. napján 28,69 gramm, 3,18 gramm amfetamint tartalmazó amfetaminport, 1756 db, 235,4 gramm MDMA-t tartalmazó ecstasy tablettát, 416 db, 5,57 gramm 2C-B-t tartalmazó tablettát, 42,54 gramm, 30,28 gramm ketamint tartalmazó ketaminport, 6,04 gramm, 0,6 gramm kokaint tartalmazó kokainport és 14,37 gramm, 0,03 gramm totál-THC-t tartalmazó kannabiszt tartott tovább értékesítés céljából. A kábítószeresek együttes mennyisége meghaladta a jelentős mennyiség alsó határát, annak 1623%-a. A vádlott1 I. r. vádlott által a tovább értékesítés céljából készletezett és a nagykorú személyeknek értékesített kábítószeresek együttes mennyisége a jelentős mennyiség alsó határát meghaladja, annak 1759,9%-a, vagyis több mint 17-szerese.”

– a [40] bekezdést mellőzi;

– a [45] bekezdés első mondata helyére a következő mondatot illeszti: „vádlott2 II. r. vádlott 2020. december 9. napját megelőzően ismeretlen személytől 113 gramm, 11,3 gramm kokaint tartalmazó kokainport szerzett meg tovább értékesítés céljából. A kokain mennyisége a csekély mennyiség felső határát meghaladja, annak 565%-a, de nem éri el a jelentős mennyiség alsó határát, annak 28,25%-a.”

– a [45] bekezdés végére a következő mondatot illeszti: „Az így eladni kívánt, de az ismeretlen vevők által eltulajdonított kokain mennyisége a csekély mennyiség felső határát meghaladja, annak 500%-a, de nem éri el a jelentős mennyiség alsó határát, annak 25%-a.”

– a [46] bekezdés helyére a következő szöveget illeszti: „vádlott2 II. r. vádlott a tovább értékesítés céljára szánt kábítószeresek egy részét a cím36 szám alatti lakásában tárolta. Itt 2020. december 10. napján 16,15 gramm, 1,81 gramm amfetamint tartalmazó amfetaminport, 2,27 gramm, 1,59 gramm ketamint tartalmazó ketaminport, 50 db, 7,47 gramm MDMA-t tartalmazó ecstasy tablettát és 18 db, 0,25 gramm 2C-B-t tartalmazó tablettát készletezett. A kábítószeresek együttes mennyisége a csekély mennyiség felső határát meghaladja, annak 1744%-a, de nem éri el a jelentős mennyiség alsó határát, annak 87,2%-a. A vádlott2 II. r. vádlott által a tovább értékesítés céljából készletezett és az értékesített kábítószeresek együttes mennyisége meghaladja a jelentős mennyiség alsó határát, annak 115,5%-a.”

– az [59] bekezdés helyére a következő szöveget illeszti: „vádlott9 IX. r. vádlott és vádlott10 X. r. vádlott összesen 630 db MDMA-t tartalmazó ecstasy tablettát vásároltak vádlott1 I. r. vádlottól és vádlott2 II. r. vádlottól tovább értékesítés céljából. Az ecstasy tabletták összesen 31,5 gramm MDMA-t tartalmaztak, ami a jelentős mennyiség alsó határát meghaladja, annak 157,5%-a.”

– a [61] bekezdésben az amfetaminpor hatóanyagtartalma 2,53 gramm amfetamin, az ecstasy tabletták hatóanyagtartalma 0,09 gramm MDMA, a kannabisz hatóanyagtartalma 0,001 gramm totál-THC. A bekezdést kiegészíti a következő mondat: „A vádlott9 IX. r. vádlottól lefoglalt kábítószeresek együttes mennyisége a csekély mennyiség felső határát meghaladja, annak 515%-a, de nem éri el a jelentős mennyiség alsó határát, annak 25,8%-a. A vádlott9 IX. r. vádlott által vásárolt, közös tovább értékesítésre megszerzett kábítószeresek együttes mennyisége a jelentős mennyiség alsó határát meghaladja, annak 183%-a.”

– a [62] bekezdésben az ecstasy tabletta hatóanyagtartalma 0,08 gramm MDMA, ami a csekély mennyiség felső határát nem éri el, annak 8%-a;

– a [64] bekezdés második mondata helyére a következő mondatot illeszti: „vádlott3 III. r. vádlott rendszeresen szállította saját autójával vádlott1 I. r. vádlottat, de az I. r. vádlottal való egyeztetések alapján a kábítószer értékesítésében és az ahhoz szükséges eszközök beszerzésében is részt vett.”

– a [66] bekezdésben a „utasítására” szövegrészt a „által közöltek szerint” szövegrészre cseréli;

– a [66] bekezdésbe a következő mondatot illeszti: „A 100 db ecstasy tabletta 5 gramm MDMA-t tartalmazott, ami meghaladja a csekély mennyiség felső határát, annak 500%-a, de nem éri el a jelentős mennyiség alsó határát, annak 25%-a.”

– a [68] bekezdés első mondata helyére a következő mondatot illeszti: „vádlott4 IV. r. vádlott 2020 október második felében vádlott1 I. r. vádlott megbízásából és iránymutatása szerint összesen 15 alkalommal értékesített ecstasy tablettát különböző vevőknek. Az értékesített kábítószer mennyisége a csekély mennyiség felső határát nem éri el, annak 75%-a”.

– a [69] bekezdés helyére a következő szöveget illeszti: „vádlott4 IV. r. vádlott a vádlott1 I. r. vádlottal való egyeztetés után, az általa közöltek szerint 2020. október 27. napján a Budapest XIV. kerület, Hungária krt. 116-118. szám alatti Burger King étteremnél 20 db ecstasy tablettát adott el 28 000 Ft-ért egy ismeretlen személynek. A tabletták 1 gramm MDMA-t tartalmaztak, ami a csekély mennyiség felső határával egyező mennyiség. A vádlott4 IV. r. vádlott által értékesített kábítószeresek együttes mennyisége a csekély mennyiség felső határát meghaladja, annak 175%-a, de nem éri el a jelentős mennyiség alsó határát, annak 8,75%-a.”

– a [72] bekezdés helyére a következő szöveget illeszti: „vádlott5 V. r. vádlott 2020. december 9. napján vádlott2 II. r. vádlottól tovább értékesítés céljából megszerzett 10 gramm, 1 gramm kokaint tartalmazó kokainport, ami a csekély mennyiség felső határát nem éri el, annak 50%-a.”

– a [73] bekezdés helyére a következő szöveget illeszti: „vádlott⁵ V. r. vádlott vádlott⁸ VIII. r. vádlott részére a csekély mennyiség felső határát el nem érő mennyiségű kábítószer adott át, és a tovább értékesítés céljából megszerzett kábítószer mennyisége sem haladta meg a csekély mennyiség felső határát.”

– a [74] bekezdésben a „kisebb mennyiségű” szövegrészt „csekély mennyiség felső határát el nem érő mennyiségű” szövegrészre cseréli;

– a [75] bekezdést a következő mondattal egészíti ki: „A vádlott⁶ VI. r. vádlott közvetítésével eladott tabletták 0,5 gramm MDMA-t tartalmaztak, ami nem éri el a csekély mennyiség felső határát, annak 50%-a.”

– a [76] bekezdés első mondatában az „vádlott utasítása szerint” szövegrész helyére a „vádlottal történő egyeztetés után, az általa közöltek szerint” szövegrészt illeszti;

– a [76] bekezdésbe a következő mondatot illeszti: „A 30 gramm kokainpor 3 gramm kokaint tartalmazott, ami a csekély mennyiség felső határát meghaladja, annak 150%-a, de nem éri el a jelentős mennyiség alsó határát, annak 7,5%-a.”

– a [77] bekezdést kiegészíti a következő mondattal: „A vádlott⁶ VI. r. vádlott által személyesen, illetve az ő közreműködésével értékesített vagy értékesíteni kívánt kábítószeresek együttes mennyisége meghaladja a csekély mennyiség felső határát, annak 700%-a, de nem éri el a jelentős mennyiség alsó határát, annak 35%-a”

– a [83] bekezdést kiegészíti a következő mondattal: „A vádlott⁸ VIII. r. vádlott által a tovább értékesítés céljából megszerzett és az értékesített kábítószeresek együttes mennyisége a csekély mennyiség felső határát meghaladja, annak kb. 1160%-a, de nem éri el a jelentős mennyiség alsó határát, annak kb. 58%-a.”

– a [83] bekezdés után a következő összegzést illeszti be: „vádlott¹ I. r. vádlottnak a nagykorúak részére végzett kábítószer-terjesztői tevékenységével érintett kábítószer együttes mennyisége – a II. r. vádlott lakásán készletezett, ugyancsak közös tovább értékesítésre szánt, továbbá a ketten által a IX. r. és X. r. vádlottnak közösen értékesített kábítószeresekkel együtt – meghaladta a jelentős mennyiség alsó határát, annak 2032,9%-a, vagyis több mint hússzorosa. vádlott² II. r. vádlottnak a nagykorúak részére végzett kábítószer-értékesítői tevékenységével érintett kábítószer együttes mennyisége – az I. r. vádlott lakásából lefoglalt, ugyancsak közös tovább értékesítésre szánt, továbbá a ketten által a IX. r. és X. r. vádlottnak közösen értékesített kábítószeresekkel együtt – meghaladta a jelentős mennyiség alsó határát, annak 1896%-a, vagyis több mint 18-szorosa.

vádlott³ III. r., vádlott⁵ V. r., vádlott⁶ VI. r. vádlott tisztában voltak azzal, hogy vádlott¹ I. r. vádlott jelentős mennyiségű kábítószerrel tárol a cím³⁵ lakásban, a kábítószer szervezett terjesztésében ebben a tudatban vettek részt. Ily módon:

– vádlott3 III. r. vádlottnak a nagykorúak részére végzett kábítószer-értékesítési tevékenységével érintett kábítószer együttes mennyisége – az I. r. vádlott lakásából lefoglalt, közös tovább értékesítésre szánt kábítószerekkel együtt – meghaladta a jelentős mennyiség alsó határát, annak 1648%-a, vagyis több mint 16-szorosa.

– vádlott5 V. r. vádlottnak a nagykorúak részére végzett kábítószer-értékesítési tevékenységével érintett kábítószer együttes mennyisége – az I. r. vádlott lakásából lefoglalt, közös tovább értékesítésre szánt kábítószerekkel együtt – meghaladta a jelentős mennyiség alsó határát, annak 1648%-a, vagyis több mint 16-szorosa.

– vádlott6 VI. r. vádlottnak a nagykorúak részére végzett kábítószer-értékesítési tevékenységével érintett kábítószer együttes mennyisége – az I. r. vádlott lakásából lefoglalt, közös tovább értékesítésre szánt kábítószerekkel együtt – meghaladta a jelentős mennyiség alsó határát, annak 1658%-a, vagyis több mint 16-szorosa.

vádlott2 II. r., vádlott4 IV. r. és vádlott6 V. r. vádlott tudtak arról, hogy társaik kiskorú személyeknek, illetve kiskorú személy felhasználásával is értékesítenek kábítószer, azonban 18. életévét be nem töltött személy részére akár fogyasztás, akár tovább értékesítés céljából kábítószer nem adtak át, ilyen cselekmény szervezésében nem vettek részt, ahhoz egyik társuknak sem nyújtottak semmilyen módon segítséget”.

[62] Az ekként kiegészített és helyesbített tényállás már mindenben hiánytalan és pontos, téves ténybeli következtetést nem tartalmaz, az a vádlottak tagadásával szembenálló részében is a bizonyítékok okszerű értékelésén alapul, így a Be. 593. § (3) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[63] Az elsőfokú bíróság a vád tárgyává tett bűncselekmények tekintetében maradéktalanul eleget tett ügyfelderítési kötelezettségének, azonban nem végezte el a fiataikorú vádlott egyéni értékelését az ügydöntő határozat kihirdetése előtt.

[64] A Be. 683. § (4) bekezdése szerint legkésőbb az ügydöntő határozat meghozatala előtt intézkedni kell a fiataikorú egyéni értékelésének ismételt elvégzése iránt, ha az eljárás során adat merül fel arra, hogy a fiataikorú egyéni értékelésének alapjául szolgáló körülmények jelentős mértékben megváltoztak, illetve ha a fiataikorú egyéni értékelése érdekében két évnél régebben került sor bizonyítási eszköz beszerzésére. Az ügyiratok tartalma alapján megállapítható, hogy a VIII. r. vádlott egyéni értékelését az elsőfokú bíróság 2023. február 24. napján rendelte el (42. sorszámu bírói intézkedés), a környezettanulmányt a pártfogó felügyelő 2023. március 16. napján készítette el. Ehhez képest az elsőfokú ítélet 2025. augusztus 25. napján történt kihirdetéséig több mint két év telt el, azonban – megszegve hivatkozott törvényi kötelezettségét – a törvényszék nem intézkedett a fiataikorú egyéni értékelésének ismételt elvégzése iránt. Ez a hiányosság azonban a másodfokú eljárásban a környezettanulmány beszerzésével – az alábbi perjogi magyarázat mellett – pótolható volt. A másodfokú bíróság ennek megfelelően 2026. február 5. napján megkereste az illetékes pártfogó felügyelőt az új környezettanulmány elkészítése érdekében.

[65] A másodfokú bíróság nem értett egyet azzal az ügyészi jogértelmezéssel, amely szerint a környezettanulmány kizárólag tárgyaláson történő ismertetéssel tehető a tárgyalás anyagává. A Be. 600. § (1) bekezdés *b)* pontja szerint a másodfokú bíróságnak akkor kell tárgyalást tartania, ha bizonyítás felvétele szükséges. A perrendi szabályok rendszertani értelmezése azt is egyértelművé teszi, hogy a törvény a személyi körülmények tisztázását nem tekinti ebben az összefüggésben bizonyításnak, hiszen ezeket az adatokat a másodfokú bíróság nyilvános ülésen is beszerezheti akár a vádlott meghallgatása útján is [Be. 599. § (2) bekezdés *b)* pont], de a másodfokú nyilvános ülésen csatolt, a vádlott személyi körülményeit bizonyító okirati bizonyítékok ismertetése és értékelése sem igényli fellebbezési tárgyalás kitűzését.

[66] Márpedig a fiatalkorú egyéni értékelése – annak ellenére, hogy a fiatalkorúakat érintő külön eljárási szabályok körében a „A bizonyítás” címet viselő rendelkezések között került elhelyezésre – soha nem a vád tárgyává tett cselekményt érintő bizonyítási eszköz, az nincs szoros összefüggésben a vádlott büntetőjogi felelősségével, kizárólag a vádlott személyi körülményeit érinti. Erre vezethető vissza az a speciális, a fiatalkorúak elleni büntetőeljárásban érvényesülő szabály is, amely szerint ha az előkészítő ülésen ügydöntő határozat meghozatalára kerülhet sor, akkor az előkészítő ülésen ismertetni kell a környezettanulmányt, a pártfogó felügyelői véleményt és az összefoglaló pártfogó felügyelői véleményt [Be. 693. § (2) bekezdés]. Ebből az következik, hogy a fiatalkorú egyéni értékelése eredményeként beszerzett adatok ismertetése nem tekinthető olyan bizonyításnak, amely tárgyalás tartását tenne szükségessé. Hangsúlyozandó, hogy az előkészítő ülés eljárási formája a Be. 499. § (1) bekezdése szerint nyilvános ülés, vagyis az elsőfokú eljárásban a környezettanulmány nyilvános ülésen is ismertethető, ebből a célból nem kell tárgyalást tartani. Nincs olyan dogmatikai, jogpolitikai vagy célszerűségi megfontolás, amely alapján a másodfokú eljárásban ettől a szabálytól el lehetne, vagy – a bírósági eljárás formáinak fenti jellemzőire figyelemmel – el kellene térni, különös figyelemmel a másodfokú eljárás szabályaira is.

[67] A Be. 600. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján a másodfokú bíróság – egyebek mellett – akkor tart tárgyalást, ha bizonyítás felvétele szükséges. A bizonyítás a Be. 592. § (2)-(3) bekezdésének teljesen világos rendelkezései szerint a másodfokú eljárásban mindig a tényállás – azaz az ügydöntő határozat Be. 561. § (3) bekezdés *c)* pontjában rögzített eleme – részbeni megalapozatlansága kiküszöbölésére szolgál. A személyi körülmények viszont a Be. 561. § (3) bekezdés *b)* pontja szerint az ügydöntő határozat tényállástól élesen elválasztandó eleme. Így ebből is az következik, hogy kizárólag a személyi körülményeket érintő tények nyilvános ülésen is kiegészíthetők, pontosíthatók, ezzel szemben a tényállásban írt tények csak bizonyítás felvétele útján tárgyaláson. A fiatalkorú egyéni értékelésének körébe eső tények nem tartoznak és soha nem is tartozhatnak az utóbbiak körébe, azok között ugyanis egyetlen olyan adat sincs, amely akár közvetetten is a tényállást érinthetné.

[68] A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság a fiatakorú VIII. r. vádlott tekintetében beszerzett környezettanulmányt a másodfokú nyilvános ülésen ismertette, majd az ennek alapján megállapítható tényeket e vádlott személyi körülményei között rögzítette.

[69] Az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges körben tisztázta, valamennyi a védelem által vitatott tény szempontjából releváns bizonyítékot a tárgyalás anyagává tett. Az elsőfokú eljárásban előterjesztett védelmi kifogások mentén a törvényszék részletesen vizsgálta az egyes bizonyítékok törvényességét ítélete 49-59. oldalain. Az ott írtakkal a másodfokú bíróság túlnyomórészt egyetértett, azonban kisebb kiegészítéseket szükségesnek tartott a védelmi fellebbezések tartalmára figyelemmel, ezen kívül korrigálni kellett a vádlott6 VI. r. vádlott első gyanúsított kihallgatása törvényessége kapcsán kialakított elsőbírői álláspontot is.

[70] vádlott4 IV. r. vádlott védője fellebbezésében kifejtette azt az álláspontját, amely szerint a IV. r. vádlott kábítószerrel befolyásolt állapotban volt az első gyanúsított kihallgatása során, ezért – figyelemmel a BH1996. 353. és BH1998. 267. számon közzétett eseti döntésekre – a kihallgatási jegyzőkönyvet a bizonyítékok köréből ki kell rekeszteni. A védő pontosan vezette le, hogy a vádlott előállítása és kihallgatása között kevesebb mint három óra telt el, a (pozitív eredményt adó) vizeletvételekre pedig már a kihallgatás után került sor. Arra azonban nem volt figyelemmel, hogy a IV. r. vádlott biológiai mintájából kimutatott kannabisz és amfetamin kiürülési ideje sokszorosan meghaladja a szerek által kiváltott bódító hatás idejét, így önmagában a pozitív toxikológiai vizsgálat nem bizonyítja, de még csak nem is valószínűsíti azt, hogy a vádlott a kihallgatás során is még kábítószerrel befolyásolt állapotban lett volna. Ezt támasztja alá a toxikológiai szakértői vélemény azon megállapítása is, amely szerint „a fogyasztás időpontjáról, gyakoriságáról, módjáról, a fogyasztott szer mennyiségéről és a befolyásoltságról nyilatkozni nem lehet”.

[71] Ezen kívül nincs adat a IV. r. vádlott előállításáról szóló jelentésben arra, hogy a vádlott említette volna a kábítószerfogyasztást, sem az előállítást végző, sem pedig a kihallgatást foganatosító rendőrök nem jeleztek a vádlott állapotával kapcsolatosan semmilyen rendkívüli körülményt, és maga a vádlott is úgy nyilatkozott kihallgatása kezdetén, hogy nem áll szer hatása alatt. Ezt a kijelentést azért sem lehet kétségekkel kezelni, mert a kihallgatáson jelen volt a vádlott védője, aki nyilvánvalóan jelezte volna, ha bármilyen problémát észlelt volna a vádlott – viselkedéséből érzékelhető – állapotával kapcsolatosan. Azt is értékelni kellett, hogy a vádlott előállítására a délelőtti órákban került sor, márpedig a nap ezen szakaszában egyáltalán nem tipikus a rekreációs droghasználók részéről a kábítószerfogyasztás, különösen nem az amfetaminé. Ezért az ítéltábla a IV. r. vádlott gyanúsított kihallgatási jegyzőkönyvének kirekesztését nem tartotta indokoltnak.

[72] Más a helyzet azonban vádlott6 VI. r. vádlott első gyanúsított kihallgatásáról felvett jegyzőkönyvvvel. Több védő is részletesen indokolta az elsőfokú eljárásban és a fellebbezésekben is azon álláspontját, amely szerint a VI. r. vádlott gyanúsított kihallgatására úgy került sor, hogy a nyomozó hatóság nem biztosította annak reális lehetőségét, hogy a védő azon megjelenjen.

[73] Az elsőfokú bíróság ítélete [300]-[310] bekezdéseiben levezette azt, hogy miért tartotta törvényesnek a VI. r. vádlott kihallgatását. Érvelésének a lényege szerint a nyomozó hatóság értesítette a védőt, és ezzel mindent elkövetett annak érdekében, hogy ő a kihallgatáson jelen legyen. A nappali időpontokra figyelemmel – a törvényszék álláspontja szerint – a 8/2013. (III. 1.) AB határozatban (továbbiakban: Abh.) foglalt kizáró tényezők nem állapíthatók meg, a vádlottat a nyomozó hatóság törvényesen tájékoztatta a jogairól, így arról is, hogy a védő távollétében is megtartható a kihallgatása. Ez az elsőbírői érvelés azonban két okból sem fogadható el: a törvényszék nem foglalkozott a Be. 387. § (3) bekezdésében foglalt perrendi szabállyal, és nem ismerte fel az Abh. valódi jelentőségét a jogkérdés eldöntésében.

[74] A Be. 387. § (3) bekezdése szerint ha a gyanúsított védőt kíván meghatalmazni, vagy a nyomozó hatóság védőt rendel ki, a nyomozó hatóság a védőt nyomban értesíti, és a gyanúsított kihallgatást a védő megérkezéséig, de legalább két órára elhalasztja. Ha a megállapított határidőn belül a védő nem jelenik meg, illetve a gyanúsított a védővel lefolytatott tanácskozás alapján a kihallgatás megkezdéséhez hozzájárul, a nyomozó hatóság vagy az ügyészség a gyanúsított kihallgatást megkezdi. Nem vitatható tény, hogy a VI. r. vádlott kirendelt védőjének értesítése és a vádlott kihallgatásnak megkezdése között 1 óra 27 perc telt el, vagyis a nyomozó hatóság a hivatkozott eljárási szabályban rögzített kétórás időköz nem tartotta be. Az is megállapítható a kihallgatási jegyzőkönyvből, hogy a vádlott és a védő egymással nem konzultált, így a vádlott a kihallgatás idő előtti megkezdéséhez nem járulhatott hozzá. Az eldöntendő perjogi kérdés így tehát az, hogy ez az eljárási szabálysértés kihat-e a felvett bizonyítás törvényességére, és e körben el nem mellőzhető jelentősége van az Abh.-ban foglalt alkotmányos követelménynek.

[75] Az Abh. ugyanis – szemben az elsőfokú bíróság felfogásával – nem csupán egy jogeset, aminek elvi iránymutatása akkor alkalmazandó, ha a tényállások hasonlósága folytán azonos jogkérdések merülnek fel. Az Abh. alapjogi követelményként rögzítette a rendelkező részben azt, hogy a büntetőügyben eljáró hatóságok a kirendelt védőt a terhelti kihallgatás helyéről és időpontjáról igazolható módon, olyan időben értesítsék, hogy a kirendelt védőnek lehetősége legyen az eljárási törvényben foglalt jogait gyakorolni és a terhelti kihallgatáson részt venni; ilyen értesítés elmaradása esetén a terhelt vallomása bizonyítékként nem értékelhető. Az alkotmányos követelmény olyan kötelező erővel bíró jogértelmezés, amelynek az Alkotmánybíróság által vizsgált jogszabály alkalmazásának meg kell felelnie [az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 46. § (3) bekezdés]. Ezért az elsőfokú bíróságnak nem azt kellett volna vizsgálnia az Abh. értelmezése során, hogy az abban leírt tények és a jelen ügy tényei között milyen hasonlóságok vannak, hanem azt, hogy a hivatkozott alkotmányos követelményt megtartotta-e a nyomozó hatóság.

[76] Ezen kérdés vizsgálata során abból kell kiindulni, hogy az eljárási törvény hivatkozott normájában lefektetett kétórás időköz az Abh. által rögzített alkotmányos követelmény érvényre juttatását biztosítja, a jogalkotó ezt az időtartamot tartotta olyannak, amelynek betartása esetén megállapítható, hogy a védő értesítése megfelelő időben történt.

Ebből egyenesen következik az, hogy az időköz be nem tartásával megkezdett gyanúsított kihallgatás nem felel meg az alkotmányos követelménynek, így azt a bizonyítékok közül ki kell rekeszteni a Be. 167. § (5) bekezdése alapján. Már most jelzi a másodfokú bíróság, hogy ennek a bizonyítéknak a kirekesztéséből önmagában nem következett a tényállás megalapozatlansága, és annak, valamint a minősítésnek a vádlottak javára történő módosítása sem.

[77] A leplezett eszközök alkalmazásával kapcsolatos védői kifogásokat részletesen elemezte a törvényszék ítélte 56-59. oldalain, és végkövetkeztetésével, vagyis hogy az eszközhasználat eredménye a büntetőeljáráásban az engedélyben nem szereplő vádlottak tekintetében is felhasználható, a másodfokú bíróság is azonosulni tudott.

[78] Pontosan fejtette ki az elsőfokú bíróság, hogy az eszközalkalmazás meghosszabbítása iránti indítvány előterjesztésére irányadó, a Be. 240. § (1) bekezdésében rögzített határidő betartása olyan adminisztratív kérdés, amely az eszközalkalmazás törvényességét nem érinti (elsőfokú ítélet [326]-[328] bekezdés). Az az elsőbírói levezetés is helyes, amely szerint az, hogy a nyomozó hatóság az eszközalkalmazás befejezéséről szóló határozatában nem jelölte meg az „Uszkár” fedőnevű akciót is, olyan hiba, ami a vádlottak joggyakorlására semmilyen formában nem hat ki, így ez sem érinti az eszközalkalmazás törvényességét (elsőfokú ítélet [329]-[336] bekezdés).

[79] Az elsőfokú bíróság az eszközalkalmazás eredményének kiterjesztett felhasználása kapcsán azzal érvelt, hogy nincs ok kétségbe vonni azt a nyomozó hatóság által rögzített tényt, amely szerint a Be. 252. § (4) és (5) bekezdésében írt 30 napos határidő kezdőnapja 2021. január 19. A törvényszék részletesen bemutatta a leplezett eszközök alkalmazásának és az eredmények feldolgozásának módszereit, és nem kifogásolható az a következtetése, hogy 2021. február 11. napjától, vagyis az eszközalkalmazás kiterjesztéséről szóló döntéstől visszafelé számolva a 30 napos határidőt betartotta a nyomozó hatóság. Ennek egyértelmű bizonyítéka az az ügyiratokból egyértelműen megállapítható tény, amely szerint a lehallgatott telefonbeszélgetésekről még 2021. január első hetében is készültek a kivonatok a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál, amiből nyilvánvaló, hogy 2021. január 11. előtt egészen biztosan nem érkezett meg a teljes iratanyag a nyomozó hatósághoz. Erre figyelemmel az ítéltábla sem látta törvényes akadályát az eszközhasználat eredménye felhasználásának az engedélyben szereplő bűncselekmény valamennyi elkövetője tekintetében.

[80] Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét a Be. 561. § (3) bekezdés d) pontjában írt minimumkövetelmények betartásával, a szükséges mértékben teljesítette, bemutatta a rendelkezésre álló bizonyítékokat, és állást foglalt a tekintetben is, hogy egyes bizonyítékokat a tényállás megállapításakor mely okból fogadott vagy vetett el.

[81] Az I. r. vádlott védője fellebbezésben hosszas érveléssel vezette le azt a következtetést, amely szerint az elsőfokú bíróság nem teljesítette indokolási kötelezettségét.

Ennek keretében először is azt kifogásolta, hogy a törvényszék nem kellő részletességgel idézte az I. r. vádlott vallomását, és hasonló kifogásokat fogalmazott meg több más személyi bizonyíték kapcsán is. A Be. 561. § (3) bekezdés *d)* pontja szerint az ügydöntő határozat indokolása tartalmazza azoknak a bizonyítékoknak a megjelölését, amelyekre a bíróság a döntését alapozta, valamint annak rövid indokolását, hogy a bíróság a tényállás megállapításánál milyen bizonyítékokat és miért vagy miért nem fogadott el. A bizonyítékok megjelölése nem azok tartalmának perkivonatszerű ismertetését jelenti, ahogy arra a törvény miniszeri indoklása is egyértelműen kitér: „tartalmi szinten nemhogy szükségtelen, de kifejezetten kerülendő az egyes bizonyítékok perkivonatszerű megisméltése az ítéletben”. Erre figyelemmel nem kifogásolható, sőt, inkább helyeselhető az, hogy a törvényszék csupán összefoglalta az I. r. vádlott vallomásának tartalmát. Annyiban elfogadható a védő kifogása, hogy ez a tartalmi összefoglaló néhány részcsелеkmény tekintetében kissé pontatlan volt, de ez a vádlotti védekezés érdemi értékelését semmiben nem befolyásolta.

[82] Kifogásolta továbbá az I. r. vádlott védője a tanúvallomások „elnagyolt, formális és iratellenes megállapításokkal terhelt” értékelését, azon belül is azt, hogy a törvényszék összefoglalóan elemezte a tanúvallomásokat, így nem is volt figyelemmel az azokon belül tapasztalható ellentmondásokra. A fent hivatkozott perrendi szabály szerint a bíróság *rövid* indokolást ad arról, hogy mely bizonyítékokat és miért vagy miért nem fogadott el. A védő által kifogásolt indokolásrész a kellő részletességgel foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy ellentmondás esetén a tanúk nyomozás vagy tárgyalás során tett vallomása volt-e elfogadható, és milyen okból. Az elsőfokú bíróság gondolatmenete tökéletesen követhető és összevethető az ügyiratok tartalmával, így az indokolási kötelezettség megsértése e körben sem érhető tetten.

[83] Az indokolási kötelezettség részleges megsértését kifogásolta az ügyészség akkor, amikor kifejtette, hogy mivel az elsőfokú bíróság a vádtól részben eltérő tényállást állapított meg, az indokolásban a vádirati tényállást is fel kellett volna tüntetni. A Be. 561. § (3) bekezdés *a)* pontja szerint a bíróság ügydöntő határozatának indokolása szükség esetén tartalmazza a vádirat lényegének ismertetését. A bírói gyakorlat szerint a teljes vádirati tényállás rögzítése abban az esetben nem mellőzhető, ha a bíróság a vádlottat valamennyi vád alól bizonyítottság hiányában menti fel, ugyanis ebben az esetben a nem bizonyított tények rögzítése az ítéleti tényállást értelmezhetetlenné tehetik. A vádirati tényállás ismertetése tehát csak akkor szükséges, ha anélkül nem érthető meg, pontosan mit látott bizonyítottnak a bíróság, illetve mely tények bizonyítottsága maradt kétséges. Jelen ügyben a jogi indokolásból (elsőfokú ítélet [407] bekezdés) egyértelműen kiderül, hogy a felmentő rendelkezésekre bűncselekmény hiányában került sor, így nem merül fel e körben a törvényszék által megállapított és a vádiratban olvasható történeti tényállás olyan eltérése, amely az utóbbi részletes bemutatását igényelte volna a fellebbezésekkel támadott ítéletben.

[84] A védelmi fellebbezések az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást is támadták. Az ilyen perorvoslati támadás kizárólag akkor vezethet eredményre, ha az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat hiányosan értékelte, iratellenes megállapításokat tett, tényből tényre helytelenül következtetett, vagy egyéb logikai hibát vétett. Az ítéltábla azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenysége az eljárási törvény előírásainak alapvetően megfelelt, azonban az általa megállapított tényállás hiányos, illetve iratellenességből és

helytelen ténybeli következtetésekből fakadó, és így a másodfokú eljárásban orvosolható hibákban szenved [Be. 592. § (2) bekezdés *a*), *c*) és *d*) pont].

[85] Az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenysége során – eltekintve attól, hogy az utolsó szó jogán tett nyilatkozatokat is tévesen beemelte a vádlotti vallomások körébe, amelyek bizonyítékként valójában nem voltak figyelembe vehetők – helyesen indult ki abból, hogy a vádlottak nagyobb része legalább részben beismerte a terhükre rótt bűncselekmények elkövetését, csupán a kábítószer mennyiségét, a bünszervezeti elkövetést és azt vitatták, hogy tudtak volna a kiskorúak érintettségéről a kábítószerkereskedői tevékenységben. Helyesen foglalt állást abban is a törvényszék, hogy a vádlotti beismeréseket a tanúvallomások alátámasztották, illetve ezek a személyi bizonyítékok alkalmasak voltak a vádlotti védekezések cáfolatára is. A törvényszék – szemben az I. r. vádlott védője által előterjesztett kifogásokkal – részletes vizsgálat alá vette a tanúk által a bíróságon előadott módosításokat, elemezte a következtetlenségek lehetséges okait, és logikus magyarázatot adott arra, miért a tanúk nyomozás során tett vallomásra alapította a tényállást (elsőfokú ítélet [358]-[362] bekezdések). A törvényszék helyesen vázolta fel azt is, hogy az egyes tanúk mely vádlottakra tettek terhelő vallomást (elsőfokú ítélet [367]-[370] bekezdések), és azokat együtt értékelve valóban kétséget kizáró bizonyossággal rögzíthetők a tényállásban az egyes kábítószerrel kapcsolatos ügyletek. Az elsőfokú bíróság utalt a lehallgatási anyagra is ítélete [371]-[376] bekezdéseiben, és helyesen állapította meg, hogy azokból következtetést lehet vonni a vádlottak egymás közötti kapcsolatára és az egyes vádlottak szerepére.

[86] Hangsúlyozandó, hogy a lehallgatást az I. és a II. r. vádlott által használt telefonszámokra engedélyezte a nyomozási bíró, így bizonyítékot is elsősorban ezen vádlottak tekintetében keletkeztetett. A lehallgatási anyag alapján megállapítható, hogy ez a két vádlott egymással napi szintű kapcsolatban állt a vád tárgyává tett időszakban, és beszélgetéseik szinte kizárólag a kábítószerrel kapcsolatos tevékenység körül zajlottak. Azokból egyértelműen megállapítható, hogy az I. r. vádlott hozta meg a terjesztői tevékenység szervezéséhez szükséges döntések nagyobb részét, de a II. r. vádlottal együtt végezték a kereskedelmi tevékenységet, abban ő ugyanúgy részt vett, mint az I. r. vádlott. Ezek az adatok teljes egészében egybevágóak a (legalább részben) beismerő vádlott-társak, illetve az I. és II. r. vádlottakkal a kábítószeres ügyletek miatt kapcsolatban állt tanúk vallomásaival.

[87] Az is rekonstruálható a lehallgatási anyag alapján, hogy vádlott³ III. r. vádlott kábítószer³ és pénzt is szállított elsősorban az I. r. vádlott instrukciói alapján, továbbá részt vállalt a kábítószer-kereskedelem lebonyolításához szükséges eszközök (mérleg, munkatelefon) beszerzésében is. Ezek az adatok – szemben a védői érveléssel – egyértelműen cáfolják azt a védekezését, hogy nem tudta, mi van az ismeretlen személynek átadott csomagban. Az elképzelhető ugyan, hogy a III. r. vádlottal nem közölte senki azt, hogy pontosan milyen kábítószer, milyen mennyiségben található meg a csomagban, de mivel arról a fentiek szerint tudomással bírt, hogy társai kábítószerrel kereskednek, ráadásul a cím³⁵ lakást az I. r. vádlottal közösen használta az elkövetési időszak egy része alatt, a csomag leszállításával abba is belenyugodott, hogy abban bármilyen fajtájú és mennyiségű kábítószer is lehet.

[88] vádlott4 IV. r. vádlott a lehallgatott beszélgetések alapján szintén az I. r. vádlottal állt kapcsolatban, és nem csupán a kábítószer értékesítésében, de a készpénz szállításában is részt vett, és bejáratos volt a cím35 lakásba, ott egyedül is tartózkodhatott, és az ott tárolt készpénzből – az I. r. vádlottal való egyeztetés után – kiszolgálhatta magát. Megállapítható továbbá, hogy az I. és II. r. vádlott tisztában volt a IV. r. vádlottnál levő készlettel, és ennek megfelelően kérték meg arra, hogy a jelentkező fogyasztókat szolgálja ki.

[89] vádlott6 VI. r. vádlott tekintetében arra van adat a lehallgatási anyagban, hogy az I. r. vádlott hozzájárulásával végezhetett kábítószer beszerzést a cím35 lakásban tartott készpénzből, részt vett egyéb tranzakciókban is közvetítőként, ő maga is adott át kábítószerrel különböző vevőknek, és elszámolási kötelezettséggel tartozott az I. r. vádlott felé. Megállapítható továbbá az is, hogy a VI. r. vádlott a II. r. vádlottal is kapcsolatban állt, továbbá hogy a német vevő, akinek a II. r. vádlottal együtt értékesítettek kokaint, a VI. r. vádlott ismerőse volt, ahogy vádlott9 IX. r. vádlott és vádlott10 X. r. vádlott is a VI. r. vádlotton keresztül került kapcsolatba előbb a II. r., majd az I. r. vádlottal. Adat van arra is, hogy az a programozó, akit a titkosított alkalmazás készítésével bíztak meg, szintén a VI. r. vádlotton keresztül volt kapcsolatban az I. r. vádlottal.

[90] vádlott7 terhelt tekintetében a lehallgatási anyagból az körvonalazódik, hogy az I. r. vádlottal egyeztetett az egyes tranzakciókról, a nála levő készletről, arról, milyen kábítószerre tud vevőt találni. Ezzel együtt az is kiolvasható a 2020. december 10. napján rögzített beszélgetésből, hogy e terheltnek volt mozgástere abban, hogy pontosan hogyan intézi az egyes ügyleteket, ha nem értett egyet az I. r. vádlottal, választhatott mást megoldást is.

[91] vádlott9 IX. r. vádlott tekintetében a lehallgatási anyagból pontosan rekonstruálható az, hogy ő és vádlott10 X. r. vádlott kizárólag vevői oldalon csatlakoztak vádlott-társaik cselekményéhez, a közöttük történt 2020. szeptemberi kapcsolatfelvétel, majd az egyes rendelések, átadások is pontosan nyomon követhetők. Ez utóbbiak közül a 2020. szeptember 21-i, 2020. október 5-i, 16-i, 21-i, 22-i és 2020. november 10-i tranzakciók esetében – együtt értékelve a IX. r. vádlott beismerő vallomásával – még az átadott kábítószer fajtájának és mennyiségének megállapítása is lehetséges volt. A lehallgatott beszélgetések és a IX. r. vádlott vallomása alapján a X. r. vádlott cselekvőségét is helyesen rögzítette az elsőfokú bíróság: a két bizonyíték teljes mértékben egybehangzó, és azok így mindenben cáfolják a X. r. vádlott védekezését. Helyesen értékelte a törvényszék a fenti bizonyítékokat akkor is, amikor megállapította, hogy IX. és X. r. vádlottak célja a megvásárolt kábítószerrel azok tovább értékesítése volt, erre a lehallgatásokról készített kivonatok egyértelmű bizonyítékot szolgáltatnak.

[92] A X. r. vádlott védője fellebbezésében azzal érvelt, hogy a IX. és X. r. vádlottak között 2020 októberében megromlott a kapcsolat, ezt követően a X. r. vádlott felhagyott a kábítószer értékesítésével, és később használatával is. Ez a védekezés a X. r. vádlott tárgyalási vallomásán alapul, ami alapvető kérdésekben tér el a vádlott által a nyomozás során tett

vallomástól. Ezek közül is ki kell emelni azt, hogy a nyomozás során a X. r. vádlott még 2020 decemberére tette a lakótársi és az ehhez szorosan kötődő üzleti kapcsolat lezárását, míg az elsőfokú bíróság előtt ezt már 2020 októberében jelölte meg. Az eltérésre a vádlott nem adott elfogadható magyarázatot, de annak oka nyilvánvalóan a lehallgatási anyag későbbi megismerése volt: a X. r. vádlott védője által a fellebbezésében is hivatkozott telefonbeszélgetésben vádlott⁹ IX. r. vádlott azt közli a vádlott¹ I. r. vádlottal, hogy összeveszett azzal, akivel legutóbb volt nála, „ne szolgálja ki nélküle”. Azonban ebből az egyetlen közlésből nem lehet arra következtetni, hogy a IX. és X. r. vádlottak szétköltöztek, vagy hogy megszakadt volna köztük az üzleti kapcsolat, sőt, az hogy a IX. r. vádlott csupán annyit kér, hogy a X. r. vádlottnak külön ne adjanak el kábítószer, csak akkor, ha vele megy, egyértelműen arra utal, hogy a bizalom ugyan megrendült valami oknál fogva köztük, de a közös értékesítéssel nem hagytak fel. Ezt a következtetést támasztja alá az is, hogy a következő napokban rögzített közlemények szerint a IX. r. vádlott nem egyedül érkezett a 2020. október 21. és 22. napjára szervezett vásárlásokra. Ezek az adatok összességében a X. r. vádlott nyomozati vallomását támasztják alá, így a két vádlott közötti kapcsolat megszakadásának időpontját 2020 decemberére lehet tenni.

[93] Mindebből egyenesen következik az, hogy az elsőfokú bíróság helyesen foglalt úgy állást, hogy az ezen dátumot megelőző tranzakciókat a IX. és X. r. vádlottak közösen bonyolították le. Megjegyzésre érdemes, hogy a védő által felvázolt verzió sem módosított volna a minősítésem, mivel a vádlottak által elismerten közösen, illetve védekezésük szerint külön-külön átvett mennyiség ilyen felosztása is jelentős mennyiségre engedett volna következtetést mind a IX. r., mind pedig a X. r. vádlottnál.

[94] A vádlottaktól lefoglalt mobiltelefonokból kinyert adatok alátámasztják a személyi bizonyítékokból származó azon információkat, amelyek szerint az I. r. vádlott különböző üzenetküldő alkalmazásokon keresztül tartotta a kapcsolatot társaival. A RITIK elnevezésű Viber-csoport tagjai rekonstruálhatók, ahogy az is, hogy az I. r. vádlott a csoport tagjainak beszerzési áron kínált termékeket.

[95] Kiemelendők a VIII. r. vádlott által bonyolított üzenetváltások, amelyek a VIII. r. vádlott kereskedői tevékenységét teljes mértékben alátámasztják, ahogy azt is, hogy ennek keretében a VIII. r. vádlott elsősorban az I. r. vádlottal tartotta a kapcsolatot. Ezen kívül bizonyítják a vádlott⁵ V. r. vádlott és a VIII. r. vádlott közötti tranzakciót, és egyben arra is adatot tartalmaznak, hogy az V. r. vádlott nem csak ezen alkalomkor vett részt az I. és II. r. vádlottak által szervezett kábítószerterjesztési tevékenységben.

[96] A vádlott⁷ VII. r. terhelt által használt telefonból rögzítésre került jegyzetek termékeket és árakat tartalmaznak, és ezek összefüggésbe hozhatók a tanúk, illetve a VIII. és IX. r. vádlottak által említett, az I. r. vádlott által megadott árlistákkal. Az e terhelt által a 3. és 4. számú tanúval folytatott üzenetváltások a velük történt tranzakciókat bizonyítják, továbbá adatot szolgáltatnak arra, hogy az I. r. vádlottnak árul „egy kör”, akikkel az I. r. vádlott megbeszélést tartott. A további üzenetekből megállapítható, hogy a VII. r. terhelt az I. r.

vádlottal tartotta a kapcsolatot, de a II. r. vádlott is hasonló szerepet töltött be (vö. „de itt van vádlott2, ő a másik főni”).

[97] A vádlott9 IX. r. vádlott telefonjából kimentett üzenetváltások teljes egészében egybevágóak a már hivatkozott lehallgatási anyaggal, azokból következtetést lehet vonni a IX. r. és az I. r. vádlott közötti, a kábítószer-kereskedelem keretében folytatott üzleti kapcsolatra, és az egyes tranzakciók részletei is rekonstruálhatók. Az is bizonyítható ezen kívül, hogy a IX. és X. r. vádlottak külön-külön is rendelkeztek vevőkörrel, de a beszerzést egymással egyeztetve végezték (vö. „ha felkelt a vádlott10i, akkor tudok ezekre válaszolni”). A 2020. október 21-i üzenetváltás egyértelműen cáfolja azt a vádlotti védekezést, amely szerint október 18. napján szétköltözött a IX. és X. r. vádlott, mivel abban azt közli a IX. r. vádlott, hogy a lakótársa megy majd átvenni a kábítószer.

[98] Mindezen adatok értékelésével az elsőfokú bíróság alappal jutott arra a következtetésre, hogy a vádirati tényállásban az egyes tranzakciókkal kapcsolatosan rögzített tények kétséget kizáró módon bizonyíthatók. Ezt a következtetést vádlott6 VI. r. vádlott első gyanúsított kihallgatásának kirekesztése nem érinti, mivel a terhére rótt cselekmények a lehallgatási anyag és a vádlottak telefonjaiból kinyert üzenetek, továbbá a személyi bizonyítékok, elsősorban az IV., V., VIII. és IX. r. vádlottak, valamint a VII. r. terhelt vallomásai alapján is ítéleti bizonyossággal megállapíthatók.

[99] A IV. r. vádlott védője alappal hivatkozott arra, hogy a törvényszék vádlott4 IV. r. vádlott esetében az I. r. vádlott megbízásából ismeretlen vevőknek értékesített kábítószer mennyiségének rögzítése során nem volt figyelemmel a kétséget kizáró bizonyítás követelményére. Az elsőfokú bíróság által is elfogadott vádlotti beismerő vallomás egy másfél hetes időszakot határoz meg, de azt is hozzátette a vádlott, hogy 4-5 nap nem volt a lakásban. Az értékesített kábítószer mennyiségét a vádlott vevőnként maximum 5-10 darabban határozta meg, minimum mennyiséget nem közölt. Ezért a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a Be. 7. § (4) bekezdésében rögzített bizonyítási alapelvet úgy lehet érvényre juttatni, ha 1 darab ecstasy tablettát rögzít a tényállás vevőnként, és így összesen 15 tableta értékesítését lehet bizonyítani. Hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy ez a pontosítás nem érinti a IV. r. vádlott cselekményével érintett kábítószer össz mennyiségét, mivel a 2020. október 27. napján átadott 20 db ecstasy tablettával együtt az már bizonyosan meghaladja a csekély mennyiség felső határát, a jelentős mennyiség alsó határát pedig még a maximum mennyiségek figyelembe vételével sem közelítené meg.

[100] A későbbiekben a másodfokú bíróság részletesen ki fog térni arra, hogy a III., V. és VI. r. vádlottak tekintetében milyen tények alapján igazítható a vádlottak büntetőjogi felelőssége a jelentős mennyiségű kábítószerhez. Ennek az alapja az I. r. vádlottól lefoglalt és a vádlottak által társtetteségben értékesített kábítószer mennyisége. Mivel azonban a lefoglalásra 2020. december 10. napján került sor, és a IV. r. vádlott ekkor már nem volt része az I. r. vádlott által szervezett tevékenységnek, kábítószer értékesítésében már kb. másfél hónapja nem vett részt, a lefoglalt mennyiség az általa elkövetett bűncselekménnyel nem

hozható összefüggésbe. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság egyetértett azzal, hogy a IV. r. vádlott által elkövetett bűncselekményt az alapeseti mennyiséghez igazodóan kell minősíteni.

[101] Az elsőfokú bíróság vádlott5 V. r. vádlott tekintetében – kritika nélküli átvéve a vádirati tényállás vonatkozó részét – azt rögzítette, hogy a lakásában „marihuánával szennyezett növényőrlőt és a csekély mennyiség felső határát el nem érő delta-9-THC hatóanyag tartalmú marihuánát tartott magánál” (elsőfokú ítélet [73] bekezdés). A kutatásról felvett jegyzőkönyv és a vegyészszakértői vélemény alapján megállapítható, hogy az V. r. vádlott lakásában szennyezett nyolontasakokat és szennyezett őrlőt találtak, és a szennyeződésből kannabiszra jellemző kannabinoid vegyületek voltak azonosíthatók, azonban a bűnjelek felületéről kimutatott kábítószer mennyisége nem volt számottevő.

[102] A BH2023. 57. számon közzétett eseti döntés (Kúria Bfv.I.168/2022/9.) szerint a kábítószer birtoklása vétségének a Btk. 178. § (6) bekezdés II. fordulatában szabályozott törvényi tényállásában megfogalmazott célzatra tekintettel a kábítószernek az észlelhetőség határán lévő anyagmaradványa (szennyeződés valamely tárgyon, ruhán stb.) „megszerzése” önmagában elkövetési magatartásként nem értelmezhető, ilyen anyagmaradványnak a „tartása” pedig e bűncselekmény megállapítására nem alkalmas. Ebből következően az elsőfokú ítélet hivatkozott ténymegállapításának büntetőjogi relevanciája nincs, ezért azt a másodfokú bíróság a tényállásból mellőzte.

[103] Az ügyészség alappal kifogásolta, hogy az elsőfokú ítélet tényállása nem tartalmazza az egyes ügyletekkel érintett kábítószer mennyiségét. Alapvetés, hogy a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények minősítését a cselekménnyel érintett kábítószer büntetőjogi mennyisége határozza meg, és ezeket a mennyiségeket a Btk. 461. §-a definiálja a kábítószer tömege alapján. Ebből az következik, hogy a tényállásból nem mellőzhető annak pontos meghatározása, hogy a terhelt pontosan milyen fajtájú és tömegű kábítószerre követte el a bűncselekményt, ezt a ténymegállapítást a bizonyítékok mérlegelésénél bemutatott, vagy a jogi indoklás keretében előadott elsőbírői levezetés nem pótolhatja. Az elsőfokú bíróság – bár némiképp kifogásolható módon még a bizonyítékok mérlegelését megelőzően, kizárólag az igazságügyi vegyész szakértői vélemények adatai alapján – ítélete [245]-[270] bekezdéseiben elemezte a kábítószer mennyiségét, következtetései nagyobb részt helyesek is voltak, azonban azokat nem vezette át a tényálláson, amit a másodfokú bíróságnak kellett pótolnia.

[104] Az ítéltábla nem vette át az ügyészség azon megoldását, amely a le nem foglalt kábítószer mennyiségére vonatkozó, a Nemzeti Szakértői és Kutató Központ által közölt historikus adatokat is feltüntette a tényállásban. Ezek az adatok olyan bizonyító tények, amelyek a vádlottak cselekményeivel érintett kábítószer konkrét hatóanyagtartalmának becslésére adnak ténybeli alapot. Mivel pedig az ítéleti tényállásban kizárólag a terhelt által elkövetett bűncselekmény tényeit kell és lehet rögzíteni, szükségtelen arra is kitérni, hogy milyen bizonyítékok képezték a bíróság ténybeli következtetésének alapját. Amit viszont fel kell tüntetni, az az egyes ügyletekben érintett kábítószer fajtája, tömege és hatóanyagtartalma, mindezt tranzakciókként és adagokként külön-külön. Ezeknek a tényeknek a megállapítása

után lehet a bíróság abban a helyzetben, hogy vádlottakként és cselekményenként összesítse a kábítószeres mennyiségét, e körben szem előtt tartva az 57. BK vélemény V/c. pontjában foglalt iránymutatást is. Az, hogy az egyes vádlottak külön-külön, saját önálló cselekményeikkel milyen mennyiségű kábítószerre követték el a bűncselekményt azért nem mellőzhető a tényállásban, mert ez adja az alapját a jogi minősítésnek. Az, hogy a társtettesre figyelemmel esetleg növekedhet is a mennyiség, a jogi értékelés következő lépése, aminek ténybeli alapjai hiányoznának az egyes vádlottakhoz köthető mennyiség rögzítése nélkül.

[105] Mindezek alapján a másodfokú bíróság – felhasználva a törvényszék által a bizonyítékok értékelése körében végzett számítások eredményét is, de alapvetően a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján – részletesen feltüntette a tényállásban minden egyes tranzakciónál a kábítószeres mennyiségét, majd azokat vádlottakként is összegezte.

[106] vádlott8 VIII. r. vádlott életkorával kapcsolatban némiképp elnagyolt indokolást adott az elsőfokú bíróság (elsőfokú ítélet [363] bekezdés). A törvényszék által hivatkozott bizonyítékokon túl nagyobb jelentősége van annak, hogy a vádlottak telefonjairól rögzített üzenetváltások szerint a VIII. r. vádlott beszámolt iskolai gondjairól az I. r. vádlottnak, továbbá az I. r. vádlott kérésére megadta neki a születési dátumát, amit később ő egy excel táblázatban tartott nyilván. Ezek alapján nem lehet kétséges, hogy vádlott1 I. r. vádlott tisztában volt a VIII. r. vádlott életkorával, és az nem volt titok a szoros baráti társaságként létrejött csoport többi tagja számára sem. Ez azonban nem alapoz meg büntetőjogi felelősséget annál, aki nem volt vele közvetlen kapcsolatban.

[107] Az elsőfokú bíróság azt rögzítette a tényállásban, hogy vádlott5 V. r. vádlott tudott arról, hogy a VIII. r. vádlott 16 éves volt a 2020. július 16-i részecselekmény időpontjában (elsőfokú ítélet [71] bekezdés), ennek a ténymegállapításnak a magyarázatával azonban teljes mértékben adós maradt. Az V. r. vádlott vallomása következetes volt abban, hogy nem tudott a VIII. r. vádlott életkoráról, a VIII. r. vádlott – amúgy társait terhelő – vallomásában arról számolt be, hogy nem tudja, volt-e ilyen ismerete az V. r. vádlottnak: „nem hiszem, hogy volt olyan körülmény, amiből a Bálint egyértelműen tudhatta volna, hogy én még nem vagyok 18”. Azonban az is megállapítható, hogy az V. r. vádlott részt vett az I. r. vádlott által szervezett csoport tevékenységében, és azt még a csoport egyes tagjaival alkalmanként, fogyasztóként történő vásárlás során kapcsolatba került tanúk közül is tudták többen is, hogy az I. r. vádlott kiskorúakat vont be a kereskedelmi tevékenységbe (lásd elsősorban tanú5 tanúvallomását). A korábban már hivatkozott üzenetváltásból az is kiderül, hogy az I. r. vádlott nyilvántartást vezetett a csoport egyes tagjainak születési dátumáról. Ilyen körülmények között, ha valaki a csoport tagjaként kifejezetten vállalkozik arra, hogy az egyik viszonteladónak, akik között általa is ismert kiskorúak is voltak, közvetlenül kábítószer szállít le, tudatában reálisan fel kellett merülnie annak, hogy a kábítószer 18. életévét be nem töltött személyhez fog kerülni, és ebbe belenyugodott.

[108] tanú5 tanúvallomása értékelése tekintetében (elsőfokú ítélet [364] bekezdés) azzal egyet tudott érteni az ítéltábla, hogy a törvényszék a tanú nyomozati vallomása alapján

állapította meg a releváns tényeket. A tanúvallomás szerint vádlottl I. r. vádlott tudott az életkoráról, mivel említést tett neki arról, hogy az iskolában elterjedt, hogy kábítószerrel kereskedik. Ezt a vallomásrészt teljes egészében alátámasztja a lehallgatási anyag, ami az erről szóló beszélgetést is rögzíti. Ez a beszélgetés azt is alátámasztja, hogy az I. r. vádlott iskoláskorú „kicsi dilókat” vont be a kábítószer terjesztésbe, így esetében sem a kiskorúak részére történő értékesítés, sem pedig a kiskorúak bevonása a terjesztésbe nem lehet kétséges.

[109] vádlott3 III. r. vádlottról a tanú azt vallotta, hogy neki nem mondta, hogy hány éves, „szóval nem biztos egyáltalán, hogy tudta”, és a törvényszék egyéb bizonyítékot e körben nem hivatkozott (ebben a tekintetben alapos a III. r. vádlott védője által kifejtett kritika). Ezzel együtt sem támasztható észszerű kétely az iránt, hogy a III. r. vádlott legalábbis közömbös volt a tanú életkora iránt. Ugyanis – ahogy azt az ítéltábla fent részletesen bemutatta – a III. r. vádlott központi szereplője volt az I. és II. r. vádlottak által szervezett kábítószer-kereskedelemnek, és arról még a velük alkalmi kapcsolatban állt vevők is tudtak, hogy az I. r. vádlott kiskorúakat is bevont a terjesztésbe. A III. r. vádlott aktív szereplője volt ennek a tevékenységnek, egy időben az I. r. vádlottal együtt lakott abban a lakásban, ahol a „baráti társaság” tagjai – és így kiskorú személyek is – együtt buliztak. Ezért amikor az I. r. vádlott kérésére eladott kábítószer tanú5nek, vele ily módon közvetlenül, személyesen is kapcsolatba kerülve abba is belenyugodott, hogy olyan személy részére értékesít, aki a 18. életévét még nem töltötte be.

[110] Ezzel együtt sem tartotta elfogadhatónak a másodfokú bíróság az ügyészség azon álláspontját, amely szerint a csoport valamennyi tagja felelősségre vonható a kiskorúak részére, illetve a kiskorúak bevonásával történő értékesítésért. A fent részletesen elemzett bizonyítékok egyöntetűen arra utalnak, hogy a kiskorúak viszonteladóként történő bevonása az I. r. vádlott ötlete volt, és ezt a tevékenységet ő is intézte. Arra nem merült fel adat, hogy a II., IV. és VI. r. vádlottak kiskorúak részére maguk közvetlenül értékesítettek volna kábítószer, ahogy arra sem, hogy ők személyesen kiskorú személyeknek kábítószer adtak volna át tovább értékesítés céljából. Az ügyészség is kizárólag az alapján látta bizonyíthatónak bűnösségüket, hogy tagjai voltak annak a csoportnak, amely ilyen tevékenységet is folytatott, így társtettesként tudatuk átfogta, hogy a kiskorúak részére, illetve a kiskorúakon keresztül történő értékesítést is. Erre a kérdésre a másodfokú bíróság a jogi minősítés keretében vissza fog térni, ezen a ponton azt kell rögzíteni, hogy az elsőfokú bíróság a kiskorúaknak, illetve kiskorúakon keresztül értékesített kábítószer tekintetében alapvetően helyes tényállást állapított meg, így az is megállapítható, hogy ilyen értékesítésben a II., IV. és VI. r. vádlottak nem vettek részt.

[111] Hangsúlyozandó, hogy – szemben az ügyészség álláspontjával – önmagában annak ismerete, hogy a csoport egyes tagjai kiskorú személyeknek, illetve kiskorú személyeken keresztül is terjesztik a kábítószer, még nem alapozza meg minden csoporttag bűnösségét a Btk. 177. §-ába ütköző bűncselekményben. Ehhez az is szükséges, hogy az adott vádlott maga is részt vegyen ilyen értékesítésben, vagy ahhoz bármilyen formában segítséget nyújtson – vagyis közvetlen résztvevője legyen ilyen tranzakciónak is. Ez – a fentiek szerint – kizárólag az I., III. és V. r. vádlottak esetében képezte a vádirati tényállás részét, és vált bizonyítótta is az eljárás során.

[112] A vádlott1 I. r. vádlott által szervezett elkövetői csoport jellemzői tekintetében az elsőfokú bíróság alapvetően helyes tényállást állapított meg, azonban az számos belső ellentmondástól terhes.

[113] Az elsőfokú ítélet tényállása azt rögzíti, hogy „a vádlottak I. és II. r. vádlottól utasítást, parancsot soha nem kaptak” (elsőfokú ítélet [22] bekezdés). Ehhez képest a tényállás más részein azt rögzítette a törvényszék, hogy a III. r., IV. r. és VI. r. vádlott az I. r. vádlott utasítása alapján cselekedett (elsőfokú ítélet [64], [66], [69] és [76] bekezdés). Mivel az I. r. vádlott által adott utasítások ténye egyenes következtetést enged a vádlottak által alkotott csoport hierarchikus szervezettségére, a vádlottak közötti alá-fölérendeltségi viszonyra, az elsőfokú ítélet tényállásából – szemben a törvényszék jogi álláspontjával – akár az is következhetne, hogy a vádlottak legalább egy része bűnszervezet keretében követte el a terhükre rótt bűncselekményeket.

[114] A személyi bizonyítékok, a lehallgatott beszélgetések és az üzenetváltások anyaga – ahogy azt a másodfokú bíróság már részletesen kifejtette – kétséget kizáró módon bizonyítják az I. r. vádlott szervezői szerepét, és azt, hogy a II. r. vádlottal közösen, egymással egyeztetve szervezték vádlott-társaik tevékenységét. Ez azonban – szemben az ügyészség álláspontjával – még önmagában nem jelenti azt, hogy a vádlottak bűnszervezetet alkottak volna, de e körben az elsőfokú bíróság érvelése sem fogadható el minden kritika nélkül.

[115] Azt az elsőfokú bíróság sem vonta kétségbe, hogy az I. r. vádlott által szervezett csoport legalább három személyből állt, és a csoport tevékenysége hosszabb időt ölelt fel, a hierarchikus működés kapcsán is csupán azt a fenntartását fogalmazta meg, hogy az nem volt elég „erős”, a konspiratív működést azonban nem látta bizonyítottnak. Az elsőfokú bíróság nem adott magyarázatot arra, hogy a hierarchikus működés milyen „erősségű” kell, hogy legyen annak érdekében, hogy az megfeleljen a bűnszervezet törvényi definíciójában olvasható fogalmi elemnek. Helyesen fejtette ki az ügyészség, hogy az anyagi jogi szabályok nem látják el semmilyen jelzővel a hierarchikus működést, az már akár olyan kétszintű szervezet esetében is megállapítható, amely egy vezető irányítása mellett működik. Ebből következően, ha egy elkövetői csoport hierarchikusan szervezett, a bűnszervezet ezen fogalmi eleme megállapítható, ennek hiányában azonban a bűnszervezetre vont jogi következtetés kizárt.

[116] A másodfokú bíróság által számba vett bizonyítékok alapján az rögzíthető, hogy a vád tárgyává tett kábítószerterjesztői tevékenységet végző csoportot az I. r. vádlott szervezte: ő vonta be társai többségét a bűncselekmények elkövetésébe, ő volt az, aki beszerezte a kábítószer, az így beszerezett és a cím35 lakásban betárolt készlet fölött diszponált, és ennek keretében alapvető befolyása volt arra, hogy társai közül ki és milyen kábítószer árulhat, a jelentkező vevőkkel lebonyolítandó tranzakciókban ki vehet részt. Ebben a tevékenységben vádlott2 II. r. vádlottra támaszkodott, aki maga is betárolt jelentős mennyiségű kábítószer, és ő is részt vett a kábítószerterjesztői tevékenység szervezésében. Ezzel együtt az sem vitatható,

hogy a vádlottak egy baráti társaságot alkottak. Ezt egyértelműen alátámasztják a személyi bizonyítékok és az üzenetváltások adatai, azok alapján látható, hogy a vádlottak közötti kapcsolat nem kizárólag a közös üzletre terjedt ki, ők rendszeresen együtt buliztak, kirándultak, programokat szerveztek.

[117] A másodfokú bíróság nem tudott feltárni olyan bizonyítékot, amelyből akár közvetlenül, akár közvetve az következne, hogy a vádlottak által alkotott csoport szervezettsége elérte volna azt a szintet, amit a bünszervezet definíciója a „hierarchikus felépítés” fogalmával ír le. A kábítószer terjesztésében több személy működött közre, akiknek a tevékenységét valamilyen szinten meg kellett szervezni, koordinálni kellett. Hangsúlyozandó, hogy a kábítószerrel való kereskedelem minden esetben igényel valamilyen szintű szervezettséget, és ha többen végzik ezt a tevékenységet, óhatatlanul lesz egy olyan elkövető, aki irányítói szerepben összehangolja társai tevékenységét. A jelen esetben ez az I. r. vádlott volt, ami abból a magára vállalt, fokozott kockázatot jelentő többlet-feladathoz is szinte természetesen következett, hogy a kábítószer beszerzéséről ő gondoskodott és az általa használt lakásban tárolták azt, mindezt egy olyan rendkívüli helyzetben, mint amely – a szigorúbb közegészségügyi és közrendvédelmi szabályok miatti fokozott hatósági ellenőrzések közepette – a világjárvány időszakát jellemezte. Az azonban nem körvonalazódik az elemzett bizonyítékok alapján, hogy az I. és II. r. vádlott tevékenysége következtében kialakult volna egy olyan szervezet, amelyben szigorúan elkülönült volna a döntéshozói és végrehajtói szint, már csak amiatt sem, mert a társaságot mélyen átszötte a tagjai egyenjogúságán, érzelmi-bizalmi alapokon nyugvó önkéntes együttműködésével jellemezhető baráti kapcsolatrendszer is. A lehallgatási anyag és az üzenetváltások alapján az a következtetés vonható le, hogy a vádlottak ugyan egyeztettek egymással, de az, hogy az egyes tranzakciókat mikor, ki hajtja végre, inkább az aktuális szabad kapacitások alapján dőlt el, nem pedig előre kialakított, minden szereplő által ismert folyamatok mentén.

[118] A vádlottak közötti együttműködés ezen jellemzője megfelel a bünszövetség törvényi definíciójában [Btk. 459. § (1) bekezdés 2. pont] olvasható szervezett bűnelkövetés fogalmának, azonban a hierarchikus szervezettség szintjét már nem éri el. Mivel pedig a bünszervezet fogalmának egyik eleme ilyen módon nem állapítható meg, nincs jelentősége annak, hogy csoport konspiratív működése tekintetében helyes álláspontot foglalt-e el az elsőfokú bíróság.

[119] A releváns bizonyítékok alapján nem lehet kétséges, hogy a IX. és X. r. vádlottak csak alkalmilag kapcsolódtak a csoport tevékenységéhez, ők a VI. r. vádlott közvetítésével vásároltak az I. és II. r. vádlottól kábítószerrel. Hasonló ténybeli következtetés vonható le a vádlott VIII. r. vádlott cselekvőségére is. Társaival ellentétben ő nem volt szoros kapcsolatban a csoport tagjaival, tevékenysége arra korlátozódott, hogy az I. r. vádlottól több alkalommal vásárolt kábítószerrel fogyasztóknak történő tovább értékesítés céljából. Az, hogy esetleg „csúszóra” vásárolt (vagyis nem előre fizetett, hanem az értékesítésből befolyt összegből), még nem teszi őt csoport tagjává, hiszen ez egy bevett módszer a kábítószer-kereskedelemben. A bizonyítékok tehát nem tartalmazzak arra adatot, hogy a VIII. r. vádlott a csoport tagja lett volna, kétséget kizáró módon az bizonyítható, hogy ő csupán – a IX. és X. r. vádlottakhoz hasonlóan – a társaságtól vásárló viszonteladó volt.

[120] vádlott⁴ IV. r. vádlott vallomása szerint csupán másfél hétig vett részt a csoport tevékenységében, ez azonban nem zárja ki a bünszövetség keretében történő elkövetés megállapíthatóságát. A IV. r. vádlott az általa említett másfél hetes időszakban napi rendszerességgel tartózkodott a cím³⁵ lakásban, így számára is nyilvánvalóvá kellett válnon, hogy az I. r. vádlott és társai szervezett keretek között foglalkoznak a kábítószer értékesítésével. Ezt a következtetést a vádlottnak már abból is le kellett vonnia, ahogy ő maga részt vett a cselekményben: az I. r. vádlott mondta meg neki, hogy mikor, kinek, milyen típusú és mennyiségű kábítószerrel adjon át, és az I. r. vádlott szervezte meg azt a tranzakciót is, amikor a IV. r. vádlott egy viszonylag nagyobb mennyiséget adott át egy számára ismeretlen személynek. Az, hogy a IV. r. vádlott csupán egy rövid, 2020 októberében már le is zárult időtartamban vett részt a kábítószerterjesztésben, legfeljebb azt eredményezi, hogy a 2020 decemberében az I. r. vádlottól lefoglalt kábítószer mennyisége az ő terhére nem értékelhető.

[121] Minderre figyelemmel a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy a törvényszék által megállapított tényállás bevezető része – az ügyészség álláspontjával szemben – alapvetően helyesen írja le az I. r. vádlott által szervezett társaság valós működési jellemzőit, abban csupán kisebb korrekciók voltak szükségesek elsősorban a VIII. r. vádlottnak a csoporthoz való kapcsolódását, illetve az I. és II. r. vádlott szervező tevékenységét illetően. Ebből az is következik, hogy a tényállás azon részei alapultak helytelen ténybeli következtetéseken, amelyek az I. r. vádlott által adott utasításokra utalnak, ezeket a másodfokú bíróság javította. Az, hogy az I. r. vádlott egyeztetette az eladási árat a kábítószer tovább értékesítő vádlott-társával (elsőfokú ítélet [33], [36] és [78] bekezdés), utasításnak nem tekinthető, ez a szervezett bűnelkövetés egyik jellemzője a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekményeknél, így annak tényállásbeli rögzítése sem kifogásolható. Ugyanez a helyzet azokkal a ténymegállapításokkal, amelyek szerint az I. r. vádlott irányutatást adott egy-egy társának a kábítószerrel kapcsolatos ügyletek lebonyolításához. Ezeket az ügyészség a hierarchiát megalapozó tényeknek tekintette, azonban azok nem lépnek túl a szervezői tevékenységen, a bünszövetségen túlmutató alá-fölérendeltségi viszonyt nem tükröznek.

[122] Összességében a másodfokú bíróság azt állapította meg a törvényszék bizonyítékértékelő tevékenységéről, hogy a bizonyítás anyagát csak részben dolgozta fel, a bizonyítékok értékelése több esetben hiányos és logikailag is helytelen volt, és ennek folytán az ítéleti tényállás több megalapozatlansági hibában is szenvedett. Ezeket azonban a másodfokú bíróság az ügyiratok tartalma alapján korrigálni tudta.

[123] Az így kiegészített és pontosított tényállás alapján a felmentő rendelkezés okszerű volt, annak indokai azonban kiegészítéseket igényelnek. Az elsőfokú ítélet [407] bekezdése szerint a törvényszék bűncselekmény hiányában mentette fel a II., IV. és VI. r. vádlottakat a Btk. 177. §-ába ütköző kábítószer-kereskedelem büntette miatt emelt vád alól. Azt azonban, hogy ez pontosan milyen tényekre és jogi normákra vezethető vissza, az elsőfokú bíróság rendkívül sommásan mutatta be ítéletében. Azt a másodfokú bíróság sem vonta kétségbe, hogy a csoport valamennyi tagja tisztában volt azzal, hogy egyes csoporttagok kiskorú személyeknek, illetve kiskorú személyek felhasználásával is értékesítenek kábítószerrel.

Azonban – ahogy azt a másodfokú bíróság korábban már részletesen kifejtette – kizárólag azok vonhatók felelősségre emiatt, akik ebben a cselekményben tettesként vagy részesként közvetlenül részt vettek. A vádirat maga sem róta a II., IV. és VI. r. vádlott terhére azt, hogy ők is végrehajtottak volna ilyen értékesítést, csupán annyit rögzít e körben, hogy „tudomással bírtak arról is, hogy a csoport által beszerzett kábítószer értékesítésében tizennyolcadik életévüket be nem töltött személyek is részt vesznek”. Ez azonban – a fentiek szerint – önmagában nem bűncselekmény. Ugyanis e törvényi tényállást közvetlenül megvalósító tettesekre a csoport további tagjainak pusztá tényismerete még szándékerősítő hatás kiváltására sem alkalmas, márpedig ezen kívüli konkrét, a Btk. 177. §-ába ütköző semmilyen tettesi vagy részesi magatartást az ügyészség nem rótt fel II., IV. és VI. r. vádlottak terhére. Ezért a bűncselekmény hiányában történő felmentés helyes volt.

[124] Egyebekben pedig az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, és cselekményeik jogi minősítése is nagyobb részt megfelel az anyagi jogi szabályoknak, azonban a jogi indokolás több ponton is javításra és kiegészítésekre szorul.

[125] A törvényszék nem foglalkozott a büntető törvény időbeli hatályának kérdésével, márpedig a Btk. a cselekmények elkövetése óta eltelt években több alkalommal is módosult, és ezek a módosítások érintették a kábítószer fogalmát is. Ezért a törvényszéknek azt is vizsgálnia kellett volna, hogy az ügyben felmerült anyagok az elbírálás időpontjában is kábítószernek minősülnek-e. Ezt a vizsgálatot a Btk.-nak az elkövetéskor hatályos 459. § (1) bekezdés 18. pontjának és elbíráláskor hatályos 459. § (1a) bekezdésének összehasonlításával kellett volna elvégeznie.

[126] A kokain és a kannabisz az elkövetéskor hatályos Btk. 459. § (1) bekezdés 18. pont *a)* alpontja alapján alkalmazandó Egységes Kábítószer Egyezmény I. jegyzéke, az MDMA és az LSD az elkövetéskor hatályos Btk. 459. § (1) bekezdés 18. pont *b)* alpontja alapján alkalmazandó Pszichotróp Egyezmény I. jegyzéke, az amfetamin és a 2C-B a Pszichotróp Egyezmény II. jegyzéke, a ketamin az elkövetéskor hatályos Btk. 459. § (1) bekezdés 18. pont *c)* alpontja alapján alkalmazandó az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról 2005. évi XCV. törvény 2. számú melléklete alapján minősül kábítószernek.

[127] A Btk. 459. § (1a) bekezdése szerint az ellenőrzött anyagokról szóló 78/2022. (XII. 28.) BM rendelet 1. mellékletében a kábítószeres 1. és 2. jegyzékén szereplő anyag, 2. mellékletében a pszichotróp anyagok 1. és 2. jegyzékén szereplő anyag, valamint 3. mellékletében meghatározott anyag minősül a Btk. alkalmazásában kábítószernek. Az Ellenőrzött anyagokról szóló rendelet 1. mellékletében a kábítószeres 1. jegyzéke tartalmazza a kannabiszt és a kokaint, a 2. mellékletében a pszichotróp anyagok 1. jegyzéke tartalmazza az MDMA-t és az LSD-t, a pszichotróp anyagok 2. jegyzéke tartalmazza a ketamint, az amfetamint és a 2C-B-t. Tehát a vádlottak cselekményeivel érintett anyagok büntetőjogi szempontból továbbra is kábítószernek minősülnek. Az elbíráláskor hatályos anyagi jogi szabályok a büntetéskiszabás szempontjából kifejezetten hátrányosabb rendelkezéseket

tartalmaznak, így a Btk. 2. §-a alapján az elkövetéskori törvény főszabálya alapján kellett minősíteni a vádlottak cselekményeit.

[128] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy valamennyi vádlott cselekménye a Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulatába ütköző kereskedés elkövetési magatartást meríti ki, ugyanis nem lehet kétséges az irányadó tényállás alapján, hogy valamennyi vádlott rendszeresen és haszonszerzés céljából foglalkozott kábítószer értékesítésével (1/2007. BJE határozat IV. pont). Azonban az elsőfokú ítélet rendelkező része nem volt pontos e körben, mivel az nem tartalmazza azt, hogy a Btk. 176. § (1) bekezdésében írt elkövetési magatartások közül melyiket rótták a vádlottak terhére. A Be. 561. § (2) bekezdés c) pontja szerint az ügydöntő határozat rendelkező része tartalmazza a bűncselekmény Btk. szerinti megnevezését az alkalmazott törvényhely feltüntetésével. A bűncselekmény bírósági határozatban történő megnevezéséről szóló 61/2008. BK vélemény 3.a) pontja pedig úgy rendelkezik, hogy az elkövetési magatartás eltérő büntetési tétellel fenyegetett alakzataira 1. tétel, 2. tétel stb. megjelöléssel, az azonos büntetési tétellel fenyegetett alakzataira pedig 1. fordulat, 2. fordulat stb. megjelöléssel kell utalni. Ezt a hiányosságot az ítéltábla pótolta akként, hogy a rendelkező részben feltüntette a Btk. 176. § (1) bekezdéséből a „kereskedés” alakzatának megfelelő 4. fordulatot is.

[129] Azt is alapvetően helyes jogértelmezés mentén rögzítette a törvényszék, hogy a Btk. 176. és 177. §-aiban szabályozott bűncselekmények egymással valóságos halmazatot alkotnak, és a két bűncselekmény keretében megvalósított adásvételek tekintetében külön-külön kell összegezni a kábítószeres mennyiségét. Azonban a vádlottak cselekményeivel érintett kábítószeres mennyiségi összegzésével a törvényszék a jogi indokolás keretében nem foglalkozott, ezzel kapcsolatos álláspontját – téves ítéletszerkesztési megoldást alkalmazva – a bizonyítékok értékelésénél fejtette ki. A jogi indokolás keretében csupán arra utalt, hogy a III-VI. r. vádlottak vonatkozásában eltért az ügyészség által adott jogi minősítéstől, mivel – álláspontja szerint – a más vádlottak által tanúsított, jelentős mennyiségű kábítószerrel kapcsolatos magatartások nem hathatnak ki azokra a vádlottakra, akik ilyen mennyiségben nem értékesítettek kábítószer.

[130] A másodfokú bíróság pótolta az elsőfokú ítélet hiányosságait, a tényállásban átvezette az egyes tranzakciókban szereplő kábítószeres mennyiségét, és elvégezte vádlottanként az összegzéseket is. Ez alapján az a jogi következtetés vonható le, hogy az I., II., IX. és X. r. vádlottak cselekményeivel érintett, a Btk. 176. §-án belül értékelendő kábítószeres mennyisége külön-külön is meghaladja a jelentős mennyiség alsó határát, a III., IV., VI. és VIII. r. vádlottak esetében ez a mennyiség alapeseti, míg az V. r. vádlott esetében csekély. Az I. r. vádlott által kiskorúnak, illetve kiskorú személyen keresztül értékesített kábítószer mennyisége alapeseti, a III. és V. r. vádlottak által kiskorúnak értékesített kábítószeres mennyisége csekély.

[131] Azt, hogy pontosan milyen mennyiségű kábítószer alapján minősítendő az egyes vádlottak cselekményei, az elkövetői alakzat is befolyásolhatja. Ha a kábítószer-kereskedelmet megvalósító terhelt társtettesként, vagyis legalább egy társával közösen,

egymás tevékenységéről tudva, szándékegységben valósítja meg a bűncselekményt, a kábítószer teljes mennyiségére is kiterjed a szándéka akkor is, ha ő maga személyesen csupán kisebb mennyiséggel kereskedik, mint társai. Ezért a következőkben azt kell vizsgálni, hogy az elkövetői alakzat tekintetében az elsőfokú bíróság helyes álláspontot foglalt-e el.

[132] Azzal teljes mértékben azonosulni tudott a másodfokú bíróság, hogy az I-VI. r. vádlottak és a IX-X. r. vádlottak (külön-külön) társtettesként követték el a Btk. 176. § (1) bekezdésébe ütköző kábítószer-kereskedelem büntettét. Ezt támasztja alá az a tény, hogy ezek a vádlottak összedolgoztak, az egyes ügyleteket nem önállóan, hanem sok esetben közösen hajtották végre. Az I. és II. r. vádlott már a csoport irányításában is együttműködött, és az I. r. vádlottal szoros együttműködésben tevékenykedett a III. és a IV. r. vádlott. Utóbbi két vádlott részfeladatokat teljesítettek, cselekményeik teljes egészében az I. r. vádlott cselekményeihez köthetők, így azokat közösen valósították meg. E körben nagyobb jelentősége van annak, hogy a 2020. decemberi elfogáskor a cím35 lakásban az I., II. és III. r. vádlottak tartózkodtak. Hasonló következtetéseket lehet levonni az V. és VI. r. vádlottak cselekményeit illetően, akik a II. r. vádlottal szoros együttműködésben intézték a terjesztői tevékenységet (lásd különösen a 2020. december 9-i kokainnal kapcsolatos tranzakciót, V. r. vádlott futári tevékenységét a VIII. r. vádlottnak továbbított kábítószer tekintetében, illetve a VI. r. vádlott közvetítői tevékenységét a IX. r. vádlott vevőként történő bevonása kapcsán).

[133] A IX. és X. r. vádlottak esetén a társtettség szintén megállapítható, hiszen ők a kábítószer beszerzését és részben értékesítését is együtt végezték. Hangsúlyozandó, hogy a kábítószer kereskedés céljából történő megszerzése is már a kereskedés elkövetési magatartáson belül értékelendő (1/2007. BJE határozat IV. pont). A bizonyítékok alapján az állapítható meg, hogy a IX. és X. r. vádlottaknak ugyan a vevőköre nagyrészt elkülönült, de a beszerzést összehangolták, ami már önmagában is a kereskedés elkövetési magatartás közös megvalósítását, és ennek folytán a társtettesi elkövetői alakzat megállapítását eredményezi.

[134] Nem értett egyet azonban a másodfokú bíróság azzal, hogy a társtettség a VIII. r. vádlott esetében is megállapítható lenne. Itt különösen feltűnő az elsőfokú ítéletben az érdemi indokolás hiánya, mivel ezt a vádlottat az ügyészség önálló tettesként vádolta meg, így az elsőfokú bíróság úgy tért el a vádirati minősítéstől, hogy arra semmilyen magyarázatot nem adott. Az irányadó tényállásból az látható, hogy a VIII. r. vádlott terjesztőként kapcsolódott be az I. r. vádlott által szervezett tevékenységbe, az általa tovább értékesítésre átvett kábítószer vételárát utólag törlesztette az I. r. vádlott felé. Arra nincs adat, hogy társaival együttműködött volna a kábítószer terjesztése során, önállóan értékesített a saját vevői részére, így magatartása önálló tettesi magatartás. Ezt a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet rendelkező részén átvezette.

[135] Kiskorúak részére, illetve kiskorúak bevonásával az I., III. és V. r. vádlottak értékesítettek személyesen, közvetlenül kábítószerrel. A III. és az V. r. vádlott ennek során az I. r. vádlottal álltak szoros kapcsolatban, az általa le szervezett tranzakciók keretében adták át a kábítószerrel. Ez szintén a társtettség keretében értékelendő tevékenység, ahol a közös elkövetés az I. és III. r. vádlottak, illetve az I. és V. r. vádlottak viszonyában állapítható meg.

[136] A társtettesi elkövetői alakzathoz további jogi következtetések adódnak a vádlottak által értékesített kábítószer mennyiségét illetően. A közös elkövetésből következik, hogy a vádlottak büntetőjogi felelősségét nem csupán a saját maguk által, önállóan értékesített kábítószer mennyisége alapozza meg, hanem a közös elkövetésben részt vett társaik által értékesített kábítószer mennyisége is. Ez arra vezethető vissza, hogy a társtettesek szándéka a kábítószer közös értékesítésére terjed ki, annak már nincs anyagi jogi szempontból jelentősége, hogy az egyes elkövetők külön-külön milyen mennyiség eladásában vállaltak szerepet. Ezért azt kellett vizsgálni, hogy a III., V. és VI. r. vádlottak szándéka milyen mennyiségű kábítószer értékesítésére terjedt ki.

[137] A vizsgálat során abból indult ki az ítéltábla, hogy az irányadó tényállás szerint ezek a vádlottak a cím35 depólakásba bejáratosak voltak, az ott tárolt kábítószerből és készpénzből – az I. r. vádlottal történt egyeztetés után – elvehettek, a lakásban rendszeresen együtt töltötték az időt társaikkal. Nem lehet kétséges, hogy ennek folytán pontosan tisztában voltak azzal, hogy az I. r. vádlott – akivel társtettesként valósították meg a kábítószer-kereskedelem büntetettét – rendkívül nagy mennyiségű kábítószerrel tárolt a lakásban, és az sem kerülhette el a figyelmüket, hogy milyen gyakorisággal jelennek meg vásárlók a lakásban vagy annak környékén. Ebből következően a III., V. és VI. r. vádlottaknak akkor, amikor a kábítószer-kereskedelmet közösen, szándékegységben valósították meg az I. r. vádlottal, szándékuk arra is kiterjedt, hogy a kereskedelmi tevékenység jelentős mennyiségű kábítószerre irányul. Ezt kell együtt értékelni azzal a ténnyel, hogy a 2020. december 10. napján az I. r. vádlott a cím35 depólakásban jelentős mennyiségű kábítószerrel tárolt értékesítés céljából, ami alapján kétséget kizáró módon bizonyítható, hogy a társtettesek közös szándéka ezen jelentős mennyiségű kábítószer értékesítését fogta át. Ezért a III., V. és VI. r. vádlottak esetében a másodfokú bíróság a minősítést megváltoztatta, és megállapította a Btk. 176. § (3) bekezdése szerinti minősítő körülményt.

[138] Ahogy azzal már részletesen foglalkozott az ítéltábla, a IV. r. vádlott esetében hasonló következtetéseket nem lehet levonni: ő a csoport tevékenységében kb. másfél hétig vett részt társai elfogása előtt másfél-két hónappal, és azt nem lehet ítéleti bizonyossággal rögzíteni, hogy ekkor milyen mennyiségű kábítószer volt a cím35 lakásban. Ezért a kétséget a IV. r. vádlott javára értékelve úgy foglalt állást a másodfokú bíróság, hogy az ő felelősége az alapeseti mennyiségre terjed ki.

[139] Mivel a Btk. 176. §-ában és a 177. §-ában foglalt tényállások külön bűncselekményként értékelendők, önmagában az a tény, hogy a vádlottak a Btk. 176. §-ában írt bűncselekmény elkövetése során társtettesként tevékenykedtek, nem jelenti automatikusan azt, hogy ez az elkövetői alakzat kiterjed a másik bűncselekményre is. Azok a vádlottak, akik nem adtak el kiskorúnak kábítószerrel, és nem is adtak át kiskorúnak értékesítésre kábítószerrel, a Btk. 177. §-ában írt tényállásba nem léptek be tettesként (és annak még részeseivé sem váltak). Márpedig társtettes kizárólag az lehet, aki egy másik tettel együtt, közösen, szándékegységben meríti ki az adott bűncselekmény legalább egy törvényi tényállási elemét. A II., IV. és VI. r. vádlottak ilyen magatartást nem tanúsítottak, így büntetőjogi felelősségük

sem terjedhet ki a Btk. 177. §-ában írt bűncselekményre kizárólag azon az alapon, hogy a velük egy szervezett csoportban tevékenykedő társaik közül hárman ezt a tényállást is megvalósították. Erre figyelemmel hozott a másodfokú bíróság a felmentő rendelkezések tekintetében helybenhagyó döntést.

[140] A bűnszervezet tekintetében a másodfokú bíróság már részletes indokolást adott, amely alapján az állapítható meg, hogy a Btk. 459. § (1) bekezdésében foglalt tartalmi elemek közül a hierarchikus szervezetség nem állapítható meg. Hangsúlyozza az ítéltábla, hogy önmagában az a tény, hogy több vádlott egymással szorosán együttműködve, az egyik elkövető szervezői szerepe mellett valósít meg bűncselekményeket, még nem elegendő a bűnszervezet fogalmában szabályozott hierarchia megállapításához. Az I. r. vádlott és társai nem alakítottak ki egy állandó, hosszabb időn át fennálló struktúrát, a társaság tagjai között egyes vádlottak tevékenysége ugyan az I. és II. r. vádlott által szervezett bűncselekménysorozat keretében jelent meg, de hiányzott az állandósult munkamegosztás, a végrehajtói szinten levő elkövetők tevékenységének részletes és pontos meghatározása, az egyes tranzakciók nem előre jól meghatározott folyamatok mentén, hanem az alapvetően baráti társaságként működő csoportban jelen levő, éppen aktuálisan elérhető, szabad kapacitással rendelkező személyek megbízása útján zajlottak le. Ezáltal nem alakul ki olyan alá-fölérendeltség viszony az I. és II. r. vádlott vezetői és társaik végrehajtói szerepe alapján, ami eléri a bűnszervezet megállapíthatóságához szükséges szervezettséget.

[141] Mindezek alapján a másodfokú bíróság nem tudott egyetérteni az ügyészséggel abban, hogy az I-VI. r. és a VIII. r. vádlott bűnszervezet keretében követték el a kábítószer-kereskedelem büntettét. Az elsőfokú bíróság nagyvonalakban levezette azon álláspontját, hogy a vádlottak magatartása milyen tények és jogi érvek alapján illeszthető a bűnszövetség fogalmába (elsőfokú ítélet [395]-[397] bekezdés). Ez az elsőbírói érvelés annyi kiegészítést igényel, hogy – a bizonyítékok értékelésénél kifejtettek alapján – a szervezett bűnelkövetés a vádlottak magatartásában kétséget kizáró módon feltárható. Arra is kitért már az ítéltábla, hogy az I. r. vádlott által szervezett elkövetői csoport tagjai voltak az I-VI. r. vádlottak, és azzal a VIII-X. r. vádlott vevőként állt kapcsolatban.

[142] Ezzel együtt sem értett egyet teljes mértékben a másodfokú bíróság a törvényszék által adott minősítésekkel. Az elsőfokú ítélet szerint az I. és II. r. vádlottak a Btk. 176. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés *a)* pontjára figyelemmel a (3) bekezdés szerint minősülő kábítószer-kereskedelem büntettét követték el. A Btk. 176. § (3) bekezdése az (1) bekezdésben foglalt alapesethez kapcsolja a jelentős mennyiségű kábítószerre történő elkövetést minősítő körülményként, nem pedig a (2) bekezdésben foglalt minősített esetet minősíti még súlyosabban. Ebből következően a bűnszövetségnek [Btk. 176. § (2) bekezdés *a)* pont] a jelentős mennyiség mellett nincs a minősítésre kiható jelentősége, azt kizárólag a büntetés kiszabása során lehet értékelni (értelemszerűen súlyosító körülményként). Ezért a Btk. 176. § (2) bekezdés *a)* pontjára utalást a másodfokú bíróság az I. és II. r. vádlottaknál mellőzte. Hasonló döntést kellett hozni a III., V. és VI. r. vádlottak esetében is, azonban itt az elsőfokú bíróság a saját jogi értékeléséhez igazodó döntést hozott. A módosítást az indokolta, hogy ezeknél a vádlottaknál az ítéltábla megállapította a Btk. 176. § (3) bekezdésében írt minősített esetet, vagyis – a fent kifejtettek alapján – szükségtelemmé vált a (2) bekezdés *a)* pontjára utalás.

[143] Az elsőfokú bíróság által értékelt büntetéskiszabási körülmények számos kiegészítést és korrekciót igényelnek.

[144] A vádlottak előéletének értékelését az elsőfokú bíróság felületesen végezte el. vádlott6 VI. r. vádlott esetében súlyosító körülményként értékelte a büntetőeljárás hatálya alatti elkövetést és azt a tényt, hogy ellene újabb büntetőeljárás indult jelen eljárás tartama alatt. A bűnügyi nyilvántartás adatai a VI. r. vádlott esetében nem tartalmaznak – jelen eljáráson kívül – bejegyzést, így az újabb büntetőeljárások nem értékelhetők súlyosító körülményként. Azt, hogy jelen eljárás alatt újabb büntetőeljárás indult meg vele szemben, az V. r. vádlottnál is súlyosító körülményként értékelte a törvényszék. Azonban a 2020-ban elkövetett bűncselekmény miatti büntetőjogi felelősséget nem fokozhatja az, hogy a vádlott később, 2021 októberében elkövetett egy újabb bűncselekményt. vádlott3 III. r. vádlott esetében azt értékelte súlyosító körülményként a törvényszék, hogy korábban állt már bíróság előtt, azonban erre utaló adat a bűnügyi nyilvántartásban nincs, és a törvényszék maga is helyesen rögzítette a személyi körülményeknél a vádlott büntetlen előéletét. A büntetlen előéletet az elsőfokú bíróság a III., VI., IX. és X. r. vádlottak esetében értékelte enyhítő körülményként, az I., II. és V. r. vádlottak esetén ezt elmulasztotta.

[145] Az elsőfokú bíróság részletesen vizsgálta azt a kérdést, hogy mikor tekinthető a terhelt fiatal felnőttnek, és arra a jutott, hogy törvényi meghatározás és egyértelmű iránymutatást adó bírói gyakorlat hiányában a gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény rendelkezései alapján 24. életévben kell meghúzni ezt a határt. Erre figyelemmel a fiatal felnőtt kort enyhítő körülményként értékelte az I., II., IV., V. és VII. r. vádlottak esetében. Az elsőfokú bíróság nem ismerte fel, hogy bár az 56. BK vélemény nem definiálja a fiatal felnőtt kor fogalmát, azt a büntetőbírói gyakorlat – szemben az egyéb jogágakkal, melyeknél egészen eltérő szempontrendszer érvényesül – következetesen a 21. életév betöltéséig tartja megállapíthatónak (lásd például BH2000. 282., EBH2015. B.28.). Ezért az ítéltábla a vádlottakat – az elkülönített ügyben érintett VII. r. terhelt kivételével – nem tekintette fiatal felnőttnek.

[146] A törvényszék enyhítő körülményként értékelte a bűncselekmények elkövetése óta eltelt időt, azonban elkerülte a figyelmét, hogy az I. és II. r. vádlott az eljárás kezdete óta személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedés hatálya alatt áll, ami az 56. BK vélemény III/10. pontja alapján az időmúlásnak nagyobb nyomatékot ad.

[147] Az elsőfokú bíróság az időmúlás és az eljárás elhúzódása tekintetében némiképp zavaros indokolást adott. Azzal egyetértett az ítéltábla az időmúlás enyhítő körülményként értékelendő, azonban azzal az elsőbírói állásponttal már nem tudott azonosulni, amely az időmúlás tényét olyan mértékűnek tartotta, amely „megalapozza a Strasbourgi Bíróság ez irányú állásfoglalásainak alkalmazását és a büntetés kiszabásánál ezt nyomatékkal vette figyelembe”.

[148] A 2/2017. (II. 10.) AB határozat alkotmányos követelményként fogalmazza meg azt, hogy amennyiben a bíróság a terhelttel szemben alkalmazott büntetőjogi jogkövetkezményt az eljárás elhúzódása miatt enyhíti, akkor határozatának indokolása rögzítse az eljárás elhúzódásának a tényét, valamint azzal összefüggésben a büntetés enyhítését és az enyhítés mértékét. Ezzel összhangban mondja ki a Be. 564. § (4) bekezdés *b)* pontja azt, hogy ha a bíróság a büntetőeljárás elhúzódását enyhítő körülményként értékelte, az ítélet indokolásának tartalmaznia kell az erre való utalást is. Hangsúlyozza az ítéltábla, hogy az eljárás elhúzódása és az időmúlás különböző tartalommal bíró eljárásjogi fogalmak: míg az időmúlás pusztán a bűncselekmény elkövetése és az ügydöntő határozat meghozatala közötti időtartamot értékeli, az elhúzódó eljárásra utalás az ügyben eljáró bíróságoknak vagy hatóságnak az eljárás egyes szakaszaiban tanúsított tétlenségének az elismerése.

[149] Az ügyiratok tartalma alapján az állapítható meg, hogy a nyomozás nem lépte túl a törvényi határidőt, az elsőfokú bíróság három előkészítő ülést és 13 tárgyalási napot tartott kb. két és fél év alatt. A tárgyalásokat szinte kivétel nélkül érdemben megtartotta, elhalasztott határnap a bíróság passzivitása folytán nem volt. Ezekből az adatokból az a következtetés vonható le, hogy az ügyben a hatóságok és a törvényszék eljárásában inaktív időszakok nem voltak, az ügyet az elsőfokú bíróság olyan ütemben tárgyalta, amelyet a vádlottak nagyobb száma lehetővé tett. Ezért a másodfokú bíróság az eljárás elhúzódását nem állapította meg.

[150] Az elsőfokú bíróság nem értékelte a büntetés kiszabása során a vádlottak cselekményével érintett kábítószer mennyiségét. A kábítószer-kereskedelem az egészséget veszélyeztető bűncselekmények között nyert szabályozást, és a minősítő körülmények rendszerét alapvetően a cselekménnyel érintett kábítószer mennyisége határozza meg. Ebből a két jellemzőből az következik, hogy minél komolyabb veszélyt jelent a közegészségre a bűncselekmény elkövetési tárgyaként megjelenő kábítószer, annál nagyobb a cselekmény társadalomra veszélyessége. Az egyik legfontosabb tényező, amely alapján a közegészség veszélyeztetése mérhető, a kábítószer mennyisége, ezért azt a büntetés mértékének meghatározása során mindig értékelni kell. A következetes bírói gyakorlat szerint a jelentős mennyiségre elkövetett kábítószer-kereskedelem esetén a jelentős mennyiség alsó határát kisebb mértékben meghaladó mennyiség enyhítő körülményként értékelendő, míg a legalább tízszeres határátlépés súlyosító körülmény. Az irányadó tényállás szerint az I-III. és V-VI. r. vádlottak a jelentős mennyiség alsó határának 16-20-szoros mennyiségére követték el a bűncselekményt, ezért ezt nyomatékos súlyosító körülményként kellett értékelni. A IV. és VIII. r. vádlottak cselekményei által érintett kábítószer mennyisége alapeseti, és az intervallum közepe táján helyezkedik el, így annak nincsen hatása a büntetés mértékére. A IX. és X. r. vádlottak esetében a kábítószer mennyisége a jelentős mennyiség alsó határát kevesebb mint kétszeres mértékben haladja meg, ami enyhítő körülményként értékelendő.

[151] Szükséges azonban kiemelni, hogy a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények konkrét tárgyi súlyát nem kizárólag a cselekménnyel érintett kábítószer mennyisége befolyásolja. Jelen ügyben a IV., VI. és VIII. r. vádlottak a kábítószer elosztását biztosító rendszerben a legalacsonyabb szinten álló tagok voltak: azok a kábítószer-használók, akik

közvetlenül értékesítettek a hozzájuk hasonló fogyasztóknak, és akik a bevételből elsősorban a saját fogyasztásukat kívánták fedezni. Esetükben általában nem indokolt a törvény teljes szigorának alkalmazása, azt az ítéltábla értékítélete szerint azoknak kell fenntartani, akik a kábítószer kereskedelmét nagyobb tételben szervezik, és akik a vádlottakhoz hasonló fogyasztókat kihasználva gondoskodnak a kábítószer terítéséről.

[152] Arra is figyelemmel kell lenni, hogy a vádlottak által kereskedés céljára megszerzett és tartott kábítószeres nagyobb részét a nyomozó hatóság a különböző időpontokban tartott intézkedések során lefoglalta. Így ezek a kábítószeres nem kerültek ki a kereskedelmi forgalomba, amiből az következik, hogy a vádlottak cselekménye korlátozottabb mértékben volt alkalmas a jogtárgysértésre. Ezt az ítéltábla további enyhítő körülményként értékelte.

[153] Az irányadó tényállás szerint a vádlottak több fajta kábítószerrel kereskedtek. A kábítószer-kereskedő kínálatának ilyen jellegű szélesítése fokozza a bűncselekmény társadalomra veszélyességét, mivel az eltérő hatásmechanizmusú kábítószeresre szélesebb körből toborozhatók vásárlók, így nagyobb piacot tud lefedni a kereskedő. Ezért ezt a tény is súlyosító körülményként kell értékelni.

[154] Az ítéltábla egyetértett azzal ügyészi állásponttal, amely szerint a huzamosabb időn át történő elkövetés az I-VI. r. vádlottak esetében súlyosító körülményként kell értékelni. Az irányadó tényállás szerint a vádlottak 2019-ben kezdték meg a kábítószeres terjesztését és azt egészen a 2020 őszen, illetve decemberében történő elfogásukig végezték. Ez még a kábítószer-kereskedelemre alapvetően jellemző rendszerességre figyelemmel is olyan időtartamnak tekintendő, amely nagyobb mértékben megnöveli a cselekmények konkrét társadalomra veszélyességét ahhoz képest, amit a jogalkotó a törvényi tényállásban már értékelte.

[155] A másodfokú eljárásban irányadó tényállás rögzíti azt a tény, hogy az I-IV. és VIII-X. r. vádlottak elfogásuk előtt kábítószeres fogyasztottak. Ez a magatartás formálisan kimeríti a Btk. 178. § (6) bekezdésébe ütköző kábítószer birtoklása vétségét, ami viszont a kábítószer-kereskedelem büntetével látszólagos alaki halmazatban áll a szubszidiaritás folytán. Ezzel együtt a vádlottak által elkövetett bűncselekményes tárgyi súlyát növeli az a tény, hogy más, önállóan nem értékelhető bűncselekményt is elkövettek. Ez a jogértelmezés vezethető le az 56. BK vélemény III/6. pontjából is: a bűnhalmazat mellőzése esetén az önálló megállapításra nem került cselekmény elkövetése súlyosító körülmény.

[156] A bünszövegségben történő elkövetés nem jelenik meg az I., II., III., V. és VI. r. vádlottak által elkövetett cselekmény jogi minősítésében arra figyelemmel, hogy a Btk. 176. § (1) bekezdésébe ütköző magatartásaik a (3) bekezdés szerint minősülnek. A bírói gyakorlat szerint az a minősítő körülmény, amely a jogi minősítésben nem jelenik meg, súlyosító körülményként értékelendő.

[157] Az I. és II. r. vádlott javára értékelendő enyhítő körülményként a részbeni beismerő vallomás, a IV., V., VIII. és IX. r. vádlottak javára pedig nagy nyomatékka a bűnösségre is kiterjedő teljes beismerés. vádlott4 IV. r. vádlott a büntetőeljárás megindítása után drogfüggőséget gyógyító bentlakásos kezelésen vett részt, azóta maga is rendszeresen részt vesz a terápiás munkában, ezt további enyhítő körülményként kellett értékelni a javára. Az I-VI. r. és IX-X. r. vádlottak terhére értékelendő a társtettesi elkövetői alakzat.

[158] Az így kiegészített bünteteskiszabási körülményekre figyelemmel a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság nagyobb részt az alanyi és tárgyi bünteteskiszabási tényezőkhöz megfelelően igazodó büntetéseket szabott ki. Az kétségtelen, hogy a vádlottak által elkövetett bűncselekmények tárgyi súlya nagyobb, amit az I., III. és V. r. vádlottak esetében tovább fokoz a bűnhalmazat, azonban a vádlottak – a IV. r. vádlott kivételével – büntetlen előéletűek, és a IV. r. vádlottat is fiatakorúként és más jellegű bűncselekmények miatt vonták korábban felelősségre. A vádlottak nagyobb része beismerte a bűncselekmények elkövetését, és a másodfokú nyilvános ülés közvetlensége alapján az is nyilvánvalóvá vált az ítéltábla számára, hogy a bűncselekmények elkövetését megbánták. A személyi körülményeiket értékelve az állapítható meg, hogy a vádlottak mostanra rendezték életüket, valamennyien dolgoznak, a törvénnyel összeütközésbe nem kerültek a vád tárgyává tett időszakot követően. Ezek a tények arra engednek következtetést, hogy a vádlottak személyében rejlő társadalomra veszélyesség csekély, a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények elkövetése egy adott, rendkívüli időszakra korlátozódó deviáció volt az életükben, nem pedig egy bűnelkövetői életút része.

[159] A büntetések mértékének meghatározása során – mivel az alanyi bünteteskiszabási körülmények tekintetében jelentősebb eltérések nem voltak – az ítéltábla elsősorban arra volt figyelemmel, hogy az adott vádlottnak milyen szerepe volt a kábítószerterjesztés szervezett elkövetésében. A másodfokú bíróság megítélése szerint ezek a tényezők tükrözik a legjobban az egyes vádlottak által elkövetett bűncselekmények konkrét tárgyi súlyát, így a belső arányosságot is ilyen módon lehet érvényre juttatni. A kábítószer-kereskedelem szervezését alapvetően az I. r. vádlott végezte, hozzá hasonló tevékenységet végzett a II. r. vádlott, de ő kiskorú érintettségével nem értékesített kábítószer. Erre figyelemmel az ő esetében társánál enyhébb büntetés kiszabása indokolt, és mindkettőjüknel úgy ítélte meg az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés túl szigorú volt.

[160] vádlott3 III. vádlott felelősségének mértéke kisebb, azonban – különösen a kiskorú részére történő értékesítésre és e körben a beismerés hiányára figyelemmel – a másodfokú bíróság nem tudott feltárni olyan körülményt, amely az enyhítő szakasz alkalmazását indokolta volna. Ezzel együtt a korábban részletesen kifejtettek alapján a törvény szigorának alkalmazása sem indokolt a III. r. vádlott esetében, így a speciális minimumban meghatározott szabadságvesztéssel az ítéltábla is azonosulni tudott. Hasonló bünteteskiszabási megfontolások érvényesültek vádlott5 V. r. vádlott esetében is: a jelentős mennyiségre elkövetett kábítószer-kereskedelem mellett a kiskorúnak történő értékesítés komoly tárgyi súlyú bűncselekményeket jelez, és ellensúlyként nem jelentek meg olyan

kedvező alanyi büntetéskiszabási tényezők, amelyek az ötéves alsó határban meghatározott szabadságvesztésnél enyhébb büntetés kiszabását indokolták volna. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság az V. r. vádlottal szemben kiszabott büntetést súlyosította.

[161] vádlott⁴ IV. r. vádlott bűnösségét enyhébb minősítésű kábítószer-kereskedelem büntetében mondta ki a bíróság, kedvező személyi körülményeire figyelemmel az enyhítő szakasz alkalmazása indokolt volt. Ugyanígy vádlott⁶ VI. r. vádlott esetében, azonban az ő esetében az enyhítés mértéke már eltúlzott a másodfokú bíróság által módosított szigorúbb minősítésre figyelemmel. Ezért a vele szemben kiszabott büntetés tartamát megemelte az ítéltábla, de továbbra is a speciális minimum alatt maradt.

[162] vádlott⁸ VIII. r. vádlott esetén úgy ítélte meg a másodfokú bíróság, hogy a vele szemben kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés enyhítése nem indokolt, mind a szabadságvesztés, mind pedig a próbaidő tartama jól tükrözi a VIII. r. vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyességet, és biztosítani tudja az egyéni visszatartást. Annyi korrekció volt szükséges a joghátrány kiszabását érintő jogi indokolást érintően (elsőfokú ítélet [425] bekezdés), hogy esetében az enyhítő szakasz (Btk. 82. §) felhívása téves volt, ugyanis a Btk. 109. §-a szerint a fiatalkorúra kiszabható szabadságvesztés legrövidebb tartama bármely bűncselekmény esetén egy hónap, következésképpen ez a különös részi tételkeret alsó határa, ami felülírja a felnőttkorúakra vonatkozó büntetéskiszabásai szabályokat. Tévesen rendelkezett az elsőfokú bíróság az előzetes mentesítésről is, mivel a Btk. 126. § (1) bekezdés a) pontja szerint a fiatalkorú elítélt a törvény erejénél fogva mentesül az ügydöntő határozat jogerőre emelkedésének napján, ha a kiszabott szabadságvesztés végrehajtását felfüggesztik. Ez a magyarázata annak, hogy az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezést mellőzni kellett annak sürgőssége folytán.

[163] A IX. és X. r. vádlottak javára és terhére írható tárgyi büntetéskiszabási tényezőkben lényegi különbség nincs, a IX. r. vádlott javára nagy nyomatékkal kellett értékelni a beismerő vallomást, míg a X. r. vádlott esetében enyhítő körülmény volt betegsége és eltartásra szoruló hozzátartozója. Ezekre a büntetéskiszabási tényezőkre figyelemmel a másodfokú bíróság is egyet tudott érteni azzal, hogy a belső arányosság ezen két vádlott esetében az azonos tartamú szabadságvesztés kiszabását indokolja, és az enyhítő szakasz alkalmazása sem kifogásolható.

[164] Az elsőfokú bíróság a szabadságvesztés büntetések végrehajtási fokozatát a törvénynek megfelelően állapította meg. A másodfokú eljárásban az I. r. vádlott és a III. r. vádlott védője indítványt tett az eggyel enyhébb, börtön végrehajtási fokozat megállapítására, azonban az ítéltábla nem tudott feltárni olyan különös méltánylást érdemlő körülményt, amely ezt a döntést indokolta volna.

[165] Az elsőfokú bíróság a feltételes szabadság legkorábbi időpontjáról, az előzetes fogvatartás beszámításáról és a bűnügyi költségről a törvénynek megfelelően rendelkezett.

[166] Az elsőfokú bíróság az I. és IX. r. vádlottakat vagyonekobzásra is ítélte. Ez a rendelkezés már csak azért sem fogadható el kritika nélkül, mert a vagyonekobzás a Btk. rendszerében intézkedés, így az „ítéli” kifejezés használata nem felel meg a következetes és évtizedek óta állandó, a Btk. szóhasználatával egyező bírói gyakorlatnak, a vagyonekobzást ugyanis elrendeli a bíróság. Ennél is komolyabb probléma, hogy az elsőfokú bíróság a lefoglalt készpénzekre rendelt el vagyonekobzást (tartalmilag törvényesen), azonban a bűnjelként bevételezett összegek azonosításához szükséges adatokat nem tartalmazza a fellebbezésekkel támadott ítélet. Ezeket a másodfokú bíróság pótolta.

[167] A bűnjelekről szóló rendelkezések egyéb hibákban is szenvednek. Az elsőfokú bíróság elmulasztott rendelkezni a vádlott8 VIII. r. vádlottól lefoglalt készpénzről, ami a Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja alapján vagyonekobzás alá esik. Ezt a hiányt az ítéltábla pótolta. Nem adott indokot az elsőfokú bíróság arra, hogy az I. r. vádlottól lefoglalt riasztófegyvert és ahhoz tartozó töltényeket milyen jogalapon kobozta el, és illet az ítéltábla sem tudott feltárni. A fegyverszakértői vélemény szerint a riasztófegyver és a töltények nem minősülnek lőfegyvernek, illetve lőszernek, így azok tartása nem engedélyköteles, és arra sem merült fel adat arra, hogy az I. r. vádlott – vagy bármelyik terhelt – bűncselekmény elkövetéséhez használta volna azokat. Ezért a másodfokú bíróság ezen bűnjelek elkobzására irányuló rendelkezést mellőzte, a lefoglalást a Be. 320. § (1) bekezdés a) pontja alapján megszüntette, és a bűnjelek kiadását rendelte el a Be. 321. § (1) bekezdése alapján. A tárgyak kiadásával összefüggő figyelmeztetés a Be. 321. § (5a) bekezdésén alapul.

[168] Mindezek alapján az ítéltábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg annak törvényes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[169] A másodfokú bíróság az V., VI. és IX. r. vádlottakat a Be. 613. § (1) bekezdése és az 574. § (1) bekezdése alapján kötelezte a másodfokú eljárásban a kirendelt védők eljárásával kapcsolatosan felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[170] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2026. július 10.

dr. Borbás Virág Bernadett s. k.,

dr. Ignác György s. k.,

dr. Cserni János s. k.,

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék 2025. augusztus 25. napján kihirdetett 501.Fk.370/2022/243. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Fkf.343/2025/68. számú ítéletében írt változtatásokkal vádlott1 I. r., vádlott2 II. r., vádlott3 III. r., vádlott4 IV. r., vádlott5 V. r., vádlott6 VI. r., vádlott8 VIII. r., vádlott9 IX. r. és vádlott10 X. r. vádlott vonatkozásában 2026. július 10. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2026. július 10.

dr. Borbás Virág Bernadett s. k.,

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Takácsné Veres Tünde

bíróági ügyintéző